

VERSLAG van de vergadering van de commissie Ruimte, Groen en Wonen d.d. 8 oktober 2007 in het Provinciehuis te Utrecht (met uitnodiging van de commissie MME voor agendapunt 7 en de commissie WMC voor agendapunt 13)

Aanwezig:

Dhr. J.W.R. van Lunteren (voorzitter), dhr.drs. R.W. Krol (gedeputeerde), mevrouw M.G. Dekker (gedeputeerde), dhr. J. Binnekamp (gedeputeerde), dhr. E.R.M. Balemans (VVD), mw.drs. T.E. Beukema (GroenLinks), mw. L.C. Dekkers-Raadsen (CDA), mw.drs. R.K. Dik-Faber (ChristenUnie), dhr.drs. P.W. Duquesnoy (SP), mw.drs. E. Dijk-Osseweijer (VVD), mw.mr. K.J. Fokker (PvdA), mw.drs. N.M. van Gemert (SP), mw.drs. E.A. de Graaff-van Meeteren (VVD), dhr.drs. C. de Heer (ChristenUnie), dhr.ir. R.J. Martens (PvdA), dhr. J.F.M. Kloppenburg (GroenLinks), dhr. J. van de Lagemaat (SGP), dhr.drs. T.G.P.M. Ruijs (CDA), dhr. P. Seldenrijk (CDA), dhr.ir. T. Snyders (MooiUtrecht), mw.drs. C. Verkleij (PvdD), dhr.drs. R.E. de Vries (D66) alsmede dhr. T.R. Weijers (D66);

Met kennisgeving afwezig:

Mw.ir. A.A. Swets;

Van ambtelijke zijde aanwezig: dhr.drs. H. Schoen (adjunct-griffier) en mw. G. van Weerd (verslag).

---

1. Opening

De voorzitter opent de vergadering met een woord van welkom. De berichten van verhindering worden doorgenomen.

Vervolgens geeft hij het woord aan de inspreker mevrouw W. Hoedjes van het Actiecomité Hoogspanning Maarssen.

Mevrouw Hoedjes leest een notitie voor met aanvullende informatie over de nadeelcompensatie voor de verzwaring van de hoogspanningslijn Maarssenbroek. Deze notitie wordt als bijlage bij dit verslag gevoegd. Korthedshalve zij daarnaar verwezen.

2. Ingekomen stukken

a. Cie2007RGW66 van mw. E.A.A. van Nieuwkerk-de Jong: project Verbetering Waterkwaliteit Loosdrecht

Zie bij punt 4, waar mevrouw Van Nieuwkerk over dit onderwerp inspeekt.

b. Cie2007RGW67 van NMU: Begrenzing Nationaal Landschap Arkemheen-Eemland

Mevrouw Verkleij constateert dat de NMU zijn zorg uitspreekt over de grenzen van het Nationaal Landschap. De PvdD steunt die zorg. Zij vraagt: er zijn plannen om het groene gebied van Vathorst Noord te bebouwen. Hoe valt dit te rijmen met de uitspraak van GS dat groen in en om de stad van belang is.

De heer Krol memoreert dat G.S. die begrenzing nog moeten vaststellen en daarover ook het gevoelen van deze commissie zullen peilen. Vervolgens zal er met de samenleving gediscussieerd worden. Pas daarna zal de begrenzing definitief worden vastgesteld.

Met de begrenzing van een Nationaal Landschap wordt niet uitgesproken of groen in en rond de stad wel of niet mogelijk wordt. G.S. hebben kennis genomen van de brief van de NMU maar een en ander preludeert niet op toekomstige bestemmingen.

c. Cie2007RGW68 van gemeente Bunnik inzake voorontwerp Structuurplan

De heer Ruijs memoreert dat in de vorige statenperiode aan de orde is geweest een vierde kern in de gemeente Bunnik. Deze gemeente deed vervolgens suggesties voor uitbreiding van Bunnik tussen Odijk en Werkhoven waardoor de bestaande voorzieningen in Bunnik meer draagvlak zouden krijgen. De commissie RGW was daar positief over. Uit deze brief lijkt een strijdigheid te bestaan tussen Bunnik en het college van G.S. Hij stelt voor dit punt op korte termijn voor deze commissie te agenderen teneinde na te gaan of er al dan niet verschil van mening is.

De voorzitter zegt toe dat dit punt geagendeerd zal worden voor de volgende vergadering. De heer Krol vraagt zich af of dit wel de juiste weg is. Gemeenten sturen hun bestemmingsplannen en structuurvisies naar deze organisatie voor een ambtelijke reactie. Voorliggende ambtelijke reactie ten aanzien van Bunnik is geheel in lijn met het streekplan en hetgeen in de vorige statenperiode is afgesproken. Het is dan ook niet mogelijk om op dit punt als P.S. een vrije politieke discussie te voeren.

De heer Ruijs beaamt dat de staten kaders hebben gesteld, echter, wijzigingen van kaders liggen ook bij de staten.

Nogmaals wordt vastgesteld dat deze brief zal worden geagendeerd voor de volgende commissievergadering.

d. Cie2007RGW75HDSR inzake benoeming dijkgraaf P.J.M. Poelmann

Wordt voor kennisgeving aangenomen.

Nagekomen:

e. Memo van G.S. inzake overzicht uitvoering natuurbeleid

De heer Seldenrijk stelt voor de desbetreffende aandachtspunten voor de toekomst uit dit memo op te nemen in de groslijst. Aldus wordt besloten.

f. Antwoord naar aanleiding van vragen over de halfjaarrapportage.

Wordt voor kennisgeving aangenomen.

3. Verslag van de vergadering van de statencommissie RGW d.d. 3 september 2007

Het verslag van deze vergadering wordt vastgesteld.

Mevrouw Dik signaleert dat diverse bijlagen bij dit verslag ontbreken. Zij hecht eraan dat deze alsnog ter kennisname van de commissie komen.

De voorzitter antwoordt dat de bijlagen zeer veel pagina's bevatten. Nagegaan zal worden of deze bijlagen alsnog digitaal naar de commissieleden kunnen worden gezonden.

Gememoreerd wordt dat de verslagen van de vergaderingen van 10 en 13 september jl. in de volgende commissievergadering zullen worden vastgesteld.

Naar aanleiding van het **verslag van 10 september** memoreert de heer De Heer dat er toezeggingen zijn gedaan ten aanzien van antwoorden op vragen over veldtoezicht en over de motie verevening inbreiding en uitbreiding. Hij gaat ervan uit dat deze toezeggingen worden nagekomen.

Mevrouw De Graaff signaleert dat in dit verslag ook nog een antwoord wordt toegezegd op de vraag van de heer Balemans, zie pag. 8. Zij wacht dit nog af.

Voorts meldt zij dat zij in de vergadering van 13 september afwezig was.

Mevrouw Verkleij verwijst naar pag. 10, waterhuishoudingsplan, waar naar voren komt dat de heer Binnekamp alsnog zou nagaan of de desbetreffende motie is afgehandeld. Zij wacht het antwoord af.

4. Mededelingen

- * De heer Krol memoreert dat de statencommissies van Noord-Holland, Zuid-Holland en Utrecht, die zich met het Groene Hart bezighouden, op excursie geweest. De voorzitter van de stuurgroep het Groene Hart stelde toen voor om als drie provincies te streven naar een meer gezamenlijk ruimtelijk beleid voor het Groene Hart. Dat wordt mede ingegeven door de grote nationale belangstelling voor dit onderwerp. Het voorstel is om de drie statencommissies van de drie provincies uit te nodigen voor een gezamenlijk gesprek over dat onderwerp. De commissies kunnen dan hun gevoelens over dit thema aan hun colleges van G.S. meegeven.
De voorzitter constateert dat er instemmend op het verzoek zal worden gereageerd.
- * De voorzitter meldt dat het werkbezoek Water op 3 december, van 9.00-14.00 uur, gepland is.

Vervolgens geeft de voorzitter het woord aan mevrouw E.A.A. van Nieuwkerk-de Jong van de Vereniging Vechtlandschap inzake het project verbetering waterkwaliteit Loosdrecht.

Mevrouw Van Nieuwkerk laat het volgende weten:

“Vorige week hebben wij ingesproken bij de Statencommissie Milieu, Mobiliteit en Economie. Voor degenen die daar niet bij aanwezig waren, willen wij de brief die wij aan GS hebben gestuurd graag nog even toelichten.

Wie zijn wij? Wij zijn van de vereniging Vechtlandschap. Dit is een vereniging die zich als doel heeft gesteld het woon- en leefklimaat en het landelijke en natuurlijke karakter van het Vechtlandschap tussen Loenen en Nieuwersluis te behouden c.q. te verbeteren en waar nodig te beschermen.

Waar maken wij ons zorgen over?

Afgelopen zomervakantie heeft het Hoogheemraadschap Amstel, Gooi en Vecht (AGV) een project ter inzage gelegd. Dit project heet ‘Verbetering waterkwaliteit Loosdrechtse Plassen’.

Het project bestaat uit twee delen:

1. het aanbrengen van verdiepingen in de Loosdrechtse Plassen (provincie Noord-Holland)
2. het zandtransport: om de verdiepingen te kunnen maken, moet er zand uit de plassen worden gezogen, totaal 13.000m³, dat zand moet ook worden afgevoerd.

Ons grootste zorg ligt bij het zandtransport. Waarom? Dat zandtransport gaat plaatsvinden van de Loosdrechtse Plassen naar het Amsterdam-Rijn Kanaal, dwars door de Vechtstreek heen, over Utrechts grondgebied dus. Het zandtransport heeft zeer ingrijpende gevolgen voor het Vechtlandschap. Dit baart ons ernstige zorgen, want als we niet oppassen heeft de Vechtstreek er een industriële zone bij!

Een industriële zone? Als u de werkzaamheden voor de verbreding van de A2 aanschouwt, weet u welke impact persleidingen, boosterstations en zanddepots op het landschap hebben. En dat is precies waar de Vechtstreek mee te maken gaat krijgen. Om het zand af te voeren komt er dubbele persleidingen. Die buizen hebben onderhoud nodig. Dit betekent dat de persleidingen op bokken worden geplaatst en daarmee 1,5 meter boven het maaiveld uitkomen. Bovendien komen er aan weerszijden van de persleidingen betonplaten over een strook van 20 meter breed en enkele kilometers lang. Verder komen er boosterstations, want het zand moet over de Mijndensedijk, onder of over de Vecht en over de Provinciale weg worden geperst. De persleidingen eindigen in een zanddepot ter hoogte van het Amsterdam-Rijn Kanaal, vlakbij de wijk Cronenburg die nu in aanbouw is bij de gemeente Loenen. Het zanddepot wordt 11 ha groot, krijgt perskades van 4,5 meter en kan niet worden begroeid of afgedekt. Ook komt er een insteekhaven in het Amsterdam-Rijn Kanaal voor de overslag van het zand. Er kan dan met recht van een industriële zone worden gesproken. En dat midden in een van de laatste stukjes ongerept Vechtlandschap tussen Amsterdam en Utrecht.

U kunt zich ongetwijfeld voorstellen dat het zandtransport ons ernstig zorgen baart. Dit heeft enorme gevolgen voor woon- en leefklimaat, natuur en recreatie. Te meer daar het zandtransport minimaal 15 jaar gaat duren.

Niet alleen wij maken ons zorgen, maar met ons vele bewoners in de gemeente Loenen, de gemeente Loenen zelf, maar ook bijvoorbeeld de Vechtplassencommissie, een externe commissie die bijvoorbeeld betrokken is bij het ambitieplan voor de Vechtstreek. Deze commissie heeft AGV al in een vroeg stadium gewezen op de ingrijpende, soms onherstelbare, gevolgen van het zandtransport voor de Vechtstreek en heeft ook aangegeven zich hiermee niet te kunnen verenigen. Zo ver wij weten heeft AGV tot op heden nog niets met deze bevindingen gedaan. De discussie gaat steeds over de verbetering van de waterkwaliteit van de Loosdrechtse Plassen. Aan het zandtransport wordt niet of nauwelijks aandacht besteed. Dit deel van het project dreigt in onze ogen onder te sneeuwen in de discussie over het schonen van de plassen.

Tot nu toe hebben wij steeds de kant van het verhaal van AGV en de provincie Noord-Holland gehoord. Wij horen ook graag uw kant van het verhaal. Wat vindt de provincie Utrecht van het zandtransport door de Vechtstreek?

Ook hebben wij drie specifieke vragen.

1. Is de provincie Utrecht nog lid van de stuurgroep die dit project aanstuurt?
2. Betrokken partijen doen steeds voorkomen alsof de provincie Utrecht haar medewerking aan het zandtransport al heeft toegezegd? Is dit zo?
3. Vindt u dat het zandtransport past binnen het ambitieplan van de Vechtstreek?"

De heer Krol wil proberen op de vragen te antwoorden, hoewel het hier om de portefeuille van de heer Binnekamp gaat. De heer Binnekamp zal wat later in de vergadering komen.

De provincie Utrecht is agendalid van de stuurgroep het Groene Hart. Het plan om de waterkwaliteit van de Loosdrechtse Plannen te verbeteren dateert uit de tijd dat Loosdrecht nog onderdeel van de provincie Utrecht was. G.S. weten wat er speelt. Bekend is dat er gewerkt wordt aan een startnotitie MER. In deze startnotitie wordt ook aandacht besteed aan de wijze waarop het zand moet worden afgevoerd. Mocht het tot een zanddepot op Utrechts grondgebied komen, dan moeten de juiste planologische procedures gevoerd worden. Op dat moment zijn gemeente en provincie aan zet, dus ook de inwoners. Vanuit de kwaliteit van het landschap bezien, kan hij zich als onderdeel van de MER ook een discussie voorstellen over de vraag of het zandtransport niet bovengronds maar ondergronds zou moeten plaatsvinden. De zorg van mevrouw Van Nieuwkerk is bekend, ook bij deze statencommissie maar er moet eerst nog een procedure worden gevoerd in het kader van de Wet Milieubeheer; mogelijk moet er ook nog een planologische procedure worden gevoerd. Dat alles is nog niet gebeurd. Eerst zal er op zorgvuldige wijze discussie gevoerd worden alvorens er voor wat betreft de zandafvoer een onomkeerbaar besluit zal worden genomen.

5. Rondvraag

Hiervan wordt geen gebruik gemaakt.

6. Termijnagenda

Mevrouw Dijk verwijst naar agendapunt 16, voortgangsrapportage IV strategische uitvoeringsprojecten MAP-streekplan. Bij het onderdeel regionaal bedrijventerrein Woerden wordt aangegeven dat nog voor het einde van de termijn MAP streekplan (= eind 2007) de bestuurlijke voortgang in dit huis zal worden behandeld. Zij gaat ervan uit dat dit punt aan de termijnagenda wordt toegevoegd.

De voorzitter zegt dit toe.

De heer Duquesnoy memoreert de toezegging van de gedeputeerde dat er gereageerd zal worden op de NMU-nota over de bedrijventerreinen. Hij vraagt wanneer hij dat kan verwachten.

De heer Krol kan zich die toezegging niet herinneren. Hij gaat dat na. Wanneer het is toegezegd, dan zal het ook gebeuren.

Mevrouw Verkleij mist het amendement over de dijken. De voorzitter zegt toe dat dit punt in de volgende vergadering aan de orde zal worden gesteld.

Voorts signaleert mevrouw Verkleij dat de commissie een nota over de aanwijzing foerageergebieden ter kennisneming heeft ontvangen. Op dit moment staan er nog vragen uit over deze nota. Zij verzoekt deze nota toe te voegen aan de termijnagenda. Op haar vraag zegt de voorzitter toe dat deze nota aan de termijnagenda zal worden toegevoegd.

7. Hoogspanningsleidingen

De voorzitter memoreert dat deze commissie, o.a. op 3 september jl., veel informatie over de hoogspanningsleidingen heeft ontvangen. De vraag is nu hoe daarmee moet worden omgegaan.

Mevrouw Dijk geeft aan dat de ChristenUnie van mening is dat er op 3 september een goed overleg heeft plaatsgevonden. De staten hebben zich uitvoerig kunnen laten informeren door verschillende partijen over de hoogspanningsproblematiek. Zij spreekt haar complimenten uit richting griffie en ambtelijke medewerkers voor de organisatie van de bijeenkomst.

Zowel door gemeenten als belangengroepen werd naar voren gebracht dat de hoogspanningskabels onder de grond moeten verdwijnen. Hiervoor werd een aantal redenen naar voren gebracht:

- de mogelijke gezondheidsrisico's (Nieuwegein: "geen geklier met gezondheid")
- bebouwingmogelijkheden (voorzorgprincipe)
- de veiligheid
- esthetische aspecten.

De centrale vraag is: hoe nu verder?

Wat haar fractie betreft mag de avond van 3 september niet vrijblijvend zijn en moet er nu een vervolgstap worden gezet. Haar fractie is voorstander van een verbindende rol door de provincie. Dit is op 3 september door alle gemeenten naar voren gebracht. Dat is ook terecht want het gaat hier om een problematiek die omvangrijk en gemeentegrenzenoverschrijdend is.

De ChristenUnie is van mening dat de verbindende rol van de provincie als volgt moet worden ingevuld:

- Partijen bij elkaar brengen: gemeenten onderling, intermediair zijn tussen gemeenten en rijk, tussen gemeenten en energiebedrijven
- Overleg voeren met het IPO en het rijk over oplossingsrichtingen
- Inventariseren welke oplossingen in onze provincie en elders in het land zijn gevonden voor het verkabelen van de hoogspanningslijn.

Meer invulling moet worden gegeven aan het overleg met het IPO. Er is destijds in algemene bewoordingen een brief naar het IPO verzonden maar daar is geen reactie op gekomen. Dat is betreurenswaardig hoewel de brief ook niet uitnodigend was om op te reageren.

Verschillende sprekers hebben gepleit voor een financiële bijdrage van de provincie maar wat haar fractie betreft is het veel te vroeg om daar nu al uitspraken over te doen. Het gaat haar fractie vooral om de provincie als bemiddelaar. Om dat goed te kunnen invullen, moet hier wellicht een project van gemaakt worden met een nader te bepalen formatie en budget. In dat geval zal haar fractie daar bij de begroting op terugkomen. Een andere mogelijkheid is dat er, binnen de beschikbare formatie, een werkgroep aan de slag gaat. Haar fractie wil eerst de reactie van het college afwachten.

Mevrouw Dijk sluit zich aan bij de reactie van de ChristenUnie.

Mevrouw Fokker laat weten dat ook de PvdA zich schaart achter de woorden van de ChristenUnie, zij het dat de PvdA van oordeel is dat de rol van de provincie beperkt moet worden tot de

gezondheidsaspecten. Tijdens de voorlichtingsavond is vooral ingegaan op de RO problematiek en de gezondheidsaspecten. Ten aanzien van de RO problemen hebben de staten een beperkte, toezichthoudende rol. Gemeenten hebben de provincie duidelijk opgeroepen om als intermediair c.q. bemiddelaar op te treden. Nagegaan moet worden hoe dat gehonoreerd kan worden. Haar fractie steunt het voorstel van de ChristenUnie.

Mevrouw Dekkers kan zich eveneens vinden in de reactie van de ChristenUnie, zij het met de toevoeging dat de provincie een verbindende rol zou kunnen spelen, mits gemeenten daar om vragen. Het initiatief dient bij de gemeenten te liggen met de aantekening dat de provincie geen probleemeigenaar van dit punt mag worden.

De heer Snyders citeert het uitgangspunt van Mooi Utrecht, nl. “doe dingen mooi en met hart”. Veel mensen in individuele gemeenten hebben grote problemen met de hoogspanningsleidingen. Duidelijk is dat er elektriciteit zal blijven zodat er voor dit probleem dan ook een oplossing moeten worden gevonden. Hij vindt dat er door de provincie en het rijk serieus moet worden gekeken naar een creatieve samenhangende aanpak. Het gaat om een grensoverschrijdende problematiek en de provincie mag de gemeenten niet “laten zwemmen”. Hij bepleit een Plan van Aanpak om inzicht te verwerven in de consequenties. De bedoeling van MooiUtrecht is om de leidingen onder de grond te brengen, gelet op de gezondheid en de esthetische kant van de zaak.

Mevrouw Verkleij sluit zich aan bij de reactie van de ChristenUnie. Behalve een regierol voor de provincie wil haar fractie ook helderheid over de verschillende aspecten met het oog op financiën en onderhoud van de hoogspanningslijnen. Opvallend was dat de partijen verschillende cijfers overhandigden en verschillend tegen het onderhoud aankeken. Duidelijk moet worden waar men het nu precies over heeft.

De heer Kloppenborg kan zich geheel vinden in het voorstel van de ChristenUnie. Wel vindt hij de term “regierol” in dit kader iets te zwaar, immers, er zijn ook aspecten die de provincie niet kan regisseren. Hij beschouwt het meer als een versterkte makelaarsrol, in het verlengde van de rol die de provincie destijds innam bij de problematiek rond de zendmasten. Gedacht kan worden aan bepaalde deals met energieleveranciers en transporteurs. Vorige week heeft de Raad van State een uitspraak gedaan over een zaak in Zutphen. Zutphen wilde een sportcomplex aanleggen onder een hoogspanningsmast. De Raad van State heeft het beroep hiertegen gegrond verklaard vanwege het gezondheidsaspect. In feite doet zich in Veenendaal een zeer vergelijkbare situatie voor. Hij vraagt naar de consequenties van deze uitspraak van de Raad van State voor Veenendaal. In de vorige statenperiode hebben de SP en GroenLinks voorgesteld om de stralingsproblematiek te behandelen in de aanloop naar het nieuwe Milieubeleidsplan. Hij vraagt of opnieuw kan worden bekeken of dit een thema kan zijn.

De heer V.d. Lagemaat laat weten dat hij zich kan scharen achter de opmerkingen van de ChristenUnie, het CDA en de PvdA. Voorkomen moet worden dat de provincie probleemeigenaar van de zendmasten wordt.

De heer De Vries merkt op dat D66 de zendmasten een hele lastige problematiek vindt. Enerzijds heeft men te maken met gezondheidsrisico's, anderzijds met de ruimtelijke ordening. Op dit moment kan de provincie zich niet als probleemeigenaar opwerpen. D66 ziet wel een rol voor de provincie in het inventariseren van alternatieven voor het vinden van een oplossing. Op basis daarvan kunnen staten en commissie beslissen welke volgende stap ten aanzien van deze problematiek moet worden gezien. Een stapsgewijze benadering heeft dan ook de voorkeur van D66.

Mevrouw Van Gemert kan zich voor een groot deel aansluiten bij mevrouw Hoedjes. Ook de SP vindt het heel jammer dat er nu weer geen stuk ligt bij de commissie. Het ontbreekt hier aan een duidelijke visie van de provincie. Haar fractie heeft veel vragen over de hoogspanningsproblematiek. De heer De Dood van Eneco stelde, tegen de landelijke trend in, dat lijnen onder de grond niet betrouwbaar zijn, onbetaalbaar, niet te onderhouden en niet te herstellen zijn en dat het magneetveld het 10-voudige is ten opzichte van lijnen boven de grond. Zij wil graag een samenvatting zien van de feitelijke informatie die de commissie heeft ontvangen, ook met betrekking tot het kostenplaatje. Het staatje van de GGD over het verschil in risicoperceptie van mensen is interessant in relatie tot daadwerkelijke risico's. Zo kunnen mensen banger zijn voor hoogspanningslijnen dan voor roken of overgewicht. Die informatie moet zeker serieus worden genomen. De provincie moet de regie nemen zoals de gemeenten bepleiten. De gemeente Nieuwegein wil graag een provinciale richtlijn voor een ondergrondse kabel. Zij vraagt hoe G.S. daarover denken. Opheldering wil haar fractie over de veiligheidsaspecten ten aanzien van de hoogspanningslijnen, bv. bij draadbreek en bij brand. VROM stelt dat de provincie met de brandweer afspraken moet maken over het protocol en over de veiligheidsafstanden bij brand onder hoogspanningslijnen. Zij vraagt G.S. of dat ook is gebeurd. Gesproken is er ook over de verdeel- en heerstactiek van energiebedrijven. Zij vraagt dienaangaande naar het standpunt van G.S. Wat is de invloed van de energiebedrijven op dit dossier? In hoeverre betalen energiebedrijven mee aan onderzoeksprogramma's en kennisplatforms? Haar fractie ondersteunt het voorstel van de ChristenUnie en stelt voor om ook de energiebedrijven daar bij te betrekken, in ieder geval qua financiering. Veenendaal stelde de enige gemeente in Nederland te zijn waar zoveel bebouwing onder de hoogspanningsmast ligt. Zij vraagt of dat juist is en of de provincie daar iets aan kan doen.

Mevrouw Dekker memoreert de afspraak voor deze vergadering dat de commissie zich eerst zou uitspreken over de vraag of de provincie een rol heeft te vervullen. Vervolgens zou het college van G.S. met een reactie komen, aan de hand van de gestelde vragen. Vandaag wil zij reageren op de rol van de provincie, zoals de commissie die voor ogen heeft. Zij constateert een vrij brede overeenstemming over het feit dat de provincie geen probleemeigenaar is, maar wel ondersteunend zou moeten optreden richting gemeenten die met hoogspanningslijnen te maken hebben, in bestaande situaties of in geplande nieuwbouw. Zij zal het standpunt van de commissie RGW met een positieve intentie aan G.S. voorleggen. Zij zal het college voorstellen die rol als provincie te gaan invullen, niet als probleemeigenaar maar als ondersteuner van gemeenten daar waar het bovengemeentelijke problemen betreffen. Dat geldt ook voor het beoogde overleg in IPO-verband. Het lijkt haar duidelijk dat daar wat "duw- en trekwerk" moet worden verricht. De rol van de provincie moet naar haar mening vooral worden gezien in relatie tot eventuele gezondheidsaspecten. Er is regelgeving beschikbaar, daar waar het gaat om de ruimtelijke ordening en de esthetiek. Die voorschriften worden gevolgd.

De heer Kloppenborg merkt op dat in het streekplan voorschriften staan over hetgeen al dan niet is toegestaan met het oog op de hoogspanningsleidingen.

Mevrouw Dekker beaamt dit. Daarvoor behoeft dan ook geen nieuw beleid te worden ontwikkeld.

De voorzitter memoreert dat de ChristenUnie heeft aangekondigd om bij de programmabegroting met een voorstel te komen. Dat voorstel wordt afgewacht en daarna zal in de commissie worden gezien hoe dit onderwerp verder moet worden opgepakt.

De heer De Vries vraagt in hoeverre er in het ambtelijk apparaat ruimte is om een inventarisatie te organiseren.

De voorzitter gaat ervan uit dat de ChristenUnie dit bij de programmabegroting wil aankaarten. Hij wil die discussie eerst afwachten.

8. Programmabegroting 2008

Mevrouw Dekkers verwijst naar pag. 52/53, gemeentelijke ontwikkelingen. Zij vraagt welke gemeenten er al visiedocumenten hebben. Naar aanleiding van pag. 54 vraagt zij wat het verschil is tussen een provinciale bouwmeester en een provinciaal adviseur ruimtelijke kwaliteit. Voorts vraagt zij naar de voortgang digitalisering van bestemmingsplannen.

Mevrouw Fokker gaat in op het hoofdstuk Water. Naar aanleiding van pag. 93, punt 9, stelt zij vast dat er ten opzichte van de vorige begroting is geschoven in de termijnen van de Geger. In de vorige begroting werd aangegeven dat dit vóór 2010 zou plaatsvinden terwijl nu wordt aangegeven: uiterlijk 2010. Zij betreurt dit.

Vragen heeft zij over de systematiek van deze begroting. Er worden andere projecten genoemd dan in de vorige begroting. Een aantal projecten is verdwenen en haar vraag is hoe deze in de structuur worden ingepast.

Mevrouw Dik vindt het merkwaardig dat er eerst een begroting wordt vastgesteld en dat daarin pas daarna met behulp van een begrotingswijziging de plannen van het nieuwe college worden verwerkt. Dit werd ook door de Randstedelijke Rekenkamer naar voren gebracht.

Voor wat betreft het programma Ruimtelijke Ontwikkeling laat zij weten blij te zijn dat er veel aandacht is voor de nieuwe WRO. Daarvoor wordt ook een ad hoc commissie in het leven geroepen. Zij heeft echter het gevoel dat er al een voorschot op de discussie wordt genomen. De vraag is hoe de provincie ervoor zorgt dat het provinciale belang goed vertaald wordt in de gemeentelijke plankaders. Het is goed dat er wordt gesproken over samenwerking met gemeenten, echter, uit de tekst komt meer naar voren dat er sprake is van toezicht op gemeenten in plaats van samenwerking. Zij vraagt om een reactie van de gedeputeerde. Een groot compliment maakt zij voor de invoering van een ruimtelijk kwaliteitsteam en een provinciale adviseur ruimtelijke kwaliteit. De ChristenUnie heeft meerdere malen aangegeven hier voorstander van te zijn.

Voor wat betreft het programma Natuur en Landschap constateert zij dat er twee pagina's zijn met juridische en beleidskaders. Een en ander komt erg uitvoerig over. Zij vraagt of al die kaders nog wel relevant zijn.

Naar aanleiding van de indicatoren vraagt zij zich waar de provincie nu eigenlijk staat. Gaat het hier om ambitiewaarden, streefwaarden of zijn het de werkelijke waarden? Onduidelijk is ook of de ambities al dan niet gerealiseerd zijn. De streefwaarden en de reële waarden zouden wat haar betreft naast elkaar gelegd moeten worden, zodat in de begroting duidelijk wordt of er extra budget nodig is om een ambitie alsnog te kunnen halen.

De heer De Heer verwijst naar pag. 66 waar wordt aangegeven dat gemeenten een landschapsvisie moeten opstellen. Dit punt heeft een te lage ambitie. Wat betreft de ChristenUnie moet die ambitie veel hoger.

Aan de oorspronkelijke ambitie voor de aardkundige waarde moet worden vastgehouden. Zijn fractie vraagt of er snel een overzicht van het veldtoezicht kan komen omdat daarvoor in de begroting structureel geen ruimte is. In de begroting staat niets meer over de Agenda Veenweide. Hij vraagt om uitleg. Aandacht vraagt hij voor de indicatoren Water. De Randstedelijke Rekenkamer geeft complimenten voor de eerste vijf indicatoren, maar bij de laatste vijf indicatoren staan streefwaarden die al lang gehaald zijn. Zijn fractie vraagt terzake om een geactualiseerd overzicht.

De heer Duquesnoy begrijpt dat, wanneer het streekplan te krap is, er tot partiele herziening zal worden overgegaan. Hij vraagt of dat als bestaand beleid of als nieuw beleid wordt beschouwd. De nieuwe WRO is nog geen bestaand beleid. Op pag. 55 wordt melding gemaakt van € 4 miljoen voor het Hart van de Heuvelrug. Hij begrijpt niet waar dat getal vandaan komt.

De heer De Vries leest uit “Binnenlands Bestuur” het volgende citaat voor dat z.i. voor gemeenten en provincies de leidraad moet zijn voor het ruimtelijk beleid: “Ruimtelijke ordening is niet bedoeld om geld te verdienen, maar om een goede ruimtelijke ontwikkeling te bewerkstelligen.”

In de stukken wordt melding gemaakt van een mogelijke partiele herziening van het streekplan, daar waar het gaat om de woningbouwopgave. Een partiele herziening zou ook kunnen worden gebruikt voor de herstructurering van bedrijventerreinen. De nieuwe WRO biedt daartoe ook mogelijkheden. Zijn fractie is van oordeel dat geïnventariseerd moet worden in hoeverre de nieuwe bedrijventerreinen gehandhaafd moeten worden. Zijn fractie sluit zich aan bij de opmerking van de ChristenUnie over Natuur en Landschap betreffende het ontbreken van een budget voor het veldtoezicht. De indicator voor het programma Leefbaarheid Kleine Kernen vindt spreker merkwaardig, nl. het aantal gemeenten dat deelneemt. Het gaat echter om de kwaliteit die met de projecten moet worden bewerkstelligd en niet om de hoeveelheid deelnemende gemeenten.

De heer Kloppenborg constateert aan de hand van de indicatoren dat de bouwstagnatie en de natuurstagnatie nog altijd niet zijn opgeheven. Hij sluit zich aan bij de vragen over het veldtoezicht. Mevrouw Beukema verwijst naar pag. 91, veiligheid. Geen melding wordt gemaakt van de noodzaak tot het beperken van de gevolgen van calamiteiten, naar aanleiding van onderzoeken in het kader van de Veiligheidskaart van Nederland. Zij hoopt dat een en ander alsnog in de aanvullende begroting wordt opgenomen. Zij vraagt dienaangaande om een reactie van G.S.

Op pag. 24 wordt aangegeven dat zwemlocaties in 2008 zullen worden aangewezen. De provincie Utrecht heeft in vergelijking met andere provincies een zeer beperkt aantal zwemlocaties terwijl de wenselijkheid van het bevorderen van de waterrecreatie hoog wordt geacht. Zij vraagt of de gedeputeerde, alvorens over te gaan tot vaststelling, eerst met deze commissie wil spreken over de inzet bij deze operatie.

Op pag. 104 wordt melding gemaakt van de indicator “hinder voor verkeer”. Daarbij wordt de belasting beroepsvaart (blue ports) niet genoemd. Zij gaat ervan uit dat dit in de aanvullende begroting 2008 wordt meegenomen.

Op pag. 93 staat dat het duurzaam waterbeheer in het veenweidegebied gericht is op het beperken van bodemdaling. Haar fractie is van mening dat dit onderwerp een aparte bespreking behoeft. Er is nog geen enkel peilbesluit verschenen dat de bodemdaling werkelijk beperkt.

Mevrouw Verkleij kondigt aan dat zij bij de AVP behandeling wil terugkomen op pag. 86, cijfers biologische landbouw.

De heer Snyders wil synergie en samenhang bewerkstelligen tussen de verschillende doelen die genoemd worden, met name wanneer het gaat om het formuleren van nieuw beleid. In het proces moeten nieuwe slagen worden gemaakt, juist omdat zich daar de kansen voordoen.

De heer Binnekamp laat mevrouw Fokker weten dat er vele projecten gaande zijn. In december zullen er voorstellen komen voor de verdeling van gelden voor de projecten op het gebied van Water. De projecten Ruimte voor de Lek, Groot Mijdrecht Noord en de Schammer lopen door en staan als zodanig vermeld in de begroting.

De ChristenUnie sprak over de indicatoren. Het gaat om actuele indicatoren maar deze zullen wel snel achterhaald zijn in het kader van de Kaderrichtlijn Water. Destijds is met de commissie WEM afgesproken dat getracht zou worden de MTR (Maximaal Toelaatbaar Risico) normen te halen; de indicatoren zouden als zodanig worden vermeld. Zolang de Kaderrichtlijn Water nog niet van kracht is, gelden deze normen.

De provincie doet er alles aan om de waterveiligheid te bevorderen. De secundaire dijken worden verbeterd om wateroverlast te voorkomen. De maatregelen die G.S. in de komende 4 jaar wil

uitvoeren zullen ook in de decemberbehandeling worden meegenomen. Hij zal in die vergadering voorstellen doen om de waterveiligheid nog meer te bevorderen.

Mevrouw Beukema doelde op de gevolgen van calamiteiten, bv. compartimentering, vluchtroutes, nieuwe terpen e.d. De heer Binnekamp geeft aan dat deze ook samenhangen met de calamiteitenplannen van gemeenten. De CdK overlegt met gemeenten om ook op dat terrein inhoud te geven aan de rampenplannen.

Voorts wijst hij erop dat G.S. gaan over de kwaliteit van het zwemwater maar niet over zwemlocaties. Wanneer de waterkwaliteit te wensen overlaat, kunnen G.S. overgaan tot het instellen van een zwemverbod. Peilbesluiten en bodemdaling hebben veel met elkaar te maken. G.S. streven ernaar om dit jaar peilbesluiten te laten nemen door de waterschappen. HDSR heeft een en ander bijna afgerond. Vanzelfsprekend heeft de discussie in de Ronde Venen vooral betrekking op het peilbesluit. Met elkaar is afgesproken dat de omliggende functies nauwkeurig bij de vaststelling van peilbesluiten zullen worden betrokken.

Mevrouw Fokkema verwijst naar bijlage 5.2 waarin reconstructie en PKB Ruimte voor de Rivier ontbreken. Zij vraagt of deze projecten nog wel in de projectstructuur zijn ingepast.

De heer Binnekamp antwoordt dat de reconstructie een project is dat ook in de AVP terugkomt. Het project Ruimte voor de Lek maakt onderdeel uit van de PKB Ruimte voor de rivier. In het verslag van deze vergadering zal een antwoord komen op de vraag van mevrouw Beukema over de blue ports??

Mevrouw Beukema verwijst naar pag. 94 waar wordt aangegeven dat de zwemwaterlocaties in 2008 zullen worden aangewezen conform de nieuwe Europese zwemwaterrichtlijn. Zij heeft altijd begrepen dat het aanwijzen van die locaties een provinciale kwestie is.

De heer Binnekamp beaamt dat laatste, zij het dat dit alleen betrekking heeft op de waterkwaliteit.

De heer Krol geeft aan dat er nog geen exacte invulling is gegeven aan de provinciale bouwmeester of de provinciale adviseur ruimtelijke kwaliteit. Voor deze functie is wel budget beschikbaar. G.S. willen daarover graag met deze commissie van gedachten wisselen. Zelf heeft hij er wat moeite mee een en ander in te vullen in de vorm van een fte. Hij wil die deskundigheid een stevigere basis geven.

Voorts geeft hij aan dat er geen voorschot wordt genomen op de discussie over de nieuwe WRO. Wel heeft de provincie vanaf 1 juni 2008 te maken met de wijziging van de wet. Het voorstel is om met een ad hoc commissie over dit thema van gedachten te wisselen, nl. wat als provinciaal belang moet worden gedefinieerd. De wet is wel helder. Gedefinieerd moet worden wat provinciaal belang is, bij voorkeur in overleg met gemeenten. Er kunnen zich ook situaties voordoen dat gemeenten dat provinciale belang anders zien. Dan is samenwerking niet mogelijk. De provincie krijgt ook de verplichting om vooraf dan wel achteraf in de bres te springen wanneer het provinciaal belang in het geding is. Dit is inherent aan de nieuwe structuur.

De heer Krol zegt toe dat er alsnog een antwoord komt op de vragen over het veldtoezicht, voorafgaand aan de volgende statenvergadering.

Hij vindt de opmerking van D66, betrekking hebbend op de ruimtelijke ordening, een mooi leidmotief. Hij onderschrijft dat volledig.

Voortdurend is er sprake van partiele streekplanherzieningen, bv. ook voor de begrenzing van de nationale landschappen. G.S. doen dat binnen de afgesproken kaders. Wanneer er nieuwe afspraken worden gemaakt, dan kan dat leiden tot een partiele streekplanherziening, bv. wanneer het om de herstructurering van bedrijventerrein gaat.

De heer De Vries vindt het opvallend dat het bij een partiele herziening altijd over meer gaat maar niet over minder.

De heer Krol ziet dat anders. Er wordt bv. ook een partiele herziening voor de nationale landschappen opgesteld en in dat kader gaat het niet persé om meer.

Een vraag is gesteld over het bedrag van € 4 miljoen voor Hart van de Heuvelrug. Deze € 4 miljoen baten worden ook opgevoerd als lasten. Dat betekent dat dit bedrag uit de reserve of uit de Agenda 2010 afkomstig is.

Mevrouw Dekkers maakt namens haar fractie een voorbehoud met betrekking tot de constructie adviseur ruimtelijke kwaliteit.

De heer Krol memoreert dat de staten een motie hebben aangenomen waarin het college van G.S. wordt opgedragen om een adviseur ruimtelijke kwaliteit in huis te halen en daarvoor een budget beschikbaar te stellen. Voor G.S. is het een gegeven dat wordt gehandeld conform de motie die door P.S. is aangenomen.

De voorzitter rondt de bespreking af. Het debat over de programmabegroting zal in de komende statenvergadering hervat worden.

9. Statenvoorstel Gebiedsprogramma's AVP

De voorzitter wil de behandeling van dit agendapunt een onderscheid maken tussen:

- a. procedures
- b. technische vragen
- c. inhoudelijke behandeling van het voorstel.

a. Procedures

De voorzitter memoreert dat er twee keer een woordvoerdersoverleg over dit onderwerp heeft plaatsgevonden. De voorzitter en de griffie hebben twee voorstellen opgesteld naar aanleiding van het woordvoerdersoverleg. Achteraf heeft het CDA een voorbehoud gemaakt tegen het laatste voorliggende voorstel. Hij geeft het woord aan de heer Seldenrijk.

De heer Seldenrijk deelt mede dat het voorbehoud van het CDA voortkomt uit het feit dat het CDA niet op de stoel van G.S. wil zitten voor wat betreft de uitvoeringsprogramma's. Het CDA stelt dienaangaande het volgende voor:

“Het ILG sturingsmodel (en daarmee AVP) stuurt op tijd, geld, organisatie en prestatie.

Uitgangspunt is vooral die projecten uit te voeren die binnen de programmabegroting en het beschikbare budget daadwerkelijk bijdragen aan het realiseren van de doelen van rijk en provincie.

De Provinciale Staten doen er verstandig aan de mid term review en het einde van de convenantperiode niet af te wachten, maar voor ons zelf meer evaluatiemomenten in te lassen.

Dat kan ons inziens door de programmaperiode op te knippen in tijdvakken van bv. een half jaar of een jaar. Per tijdvak kunnen wij G.S./P.S. dan bepalen welke prestaties geleverd dienen te worden, in samenspraak met de gebiedscommissies, binnen een bepaald tijdvak. Waarbij G.S. met de gebiedscommissies op zoek zal moeten gaan naar concrete projecten, die passen bij de te leveren prestatie en waarbij wordt uitgegaan van het bestaande budget, een vaste programmaperiode en een vast aantal tijdvakken.

Ons inziens kan het voorgaande bijdragen aan een betere sturing van P.S. zonder op de stoel van G.S. te gaan zitten.”

De tekst van dit voorstel wordt aan de commissieleden uitgereikt.

Mevrouw Dijk vraagt hoe G.S. tussentijds meer sturing kunnen geven aan de gebieden, juist wanneer zaken nog niet helemaal op orde zijn. Toegezegd is dat alle gebieden halfjaarrapportages moeten leveren en deze zullen P.S. veel informatie bieden, echter, daarnaast moeten er tussentijds ook instrumenten zijn om plannen af te dwingen en zo tot uitvoering te brengen. Het voorstel van het

CDA is daar wel een aanzet toe maar nog niet is duidelijke welke instrumenten G.S. gaan inzetten om die bijsturing daadwerkelijk plaats te laten vinden.

De heer Kloppenborg meent dat voorkomen moet worden dat de focus vooral gericht is op het schrijven van rapporten. Het is van belang dat P.S. zicht en greep krijgen op de uitvoering, ook wanneer er door P.S. nieuw beleid is geformuleerd. Bijsturing met een frequentie van een jaar is toch tenminste noodzakelijk. Wellicht kan met de gebiedscommissies worden afgesproken hoe de evaluatie en sturingsmomenten moeten worden gedefinieerd.

De heer V.d. Lagemaat kan zich wel vinden in het voorstel van het CDA om de programmaperiode op te knippen in tijdvakken van een jaar. Voor de SGP is een half jaar te kort. Bij voorkeur zou het moeten gaan om tijdvakken van een jaar of van 1,5 jaar.

De heer Martens vraagt naar de meerwaarde van het voorstel van het CDA.

De heer Seldenrijk zet uiteen dat met dit voorstel de AVP wordt opgeknipt in periodes. De halfjaarrapportage is vooral een voortgangsrapportage. Het voorstel van het CDA kadert heel duidelijk af wat er in een jaar moet zijn uitgevoerd en dat vereenvoudigt de monitoring. Vanaf het begin moeten P.S. gaan sturen op het AVP. Het CDA legt dit voorstel voor, met de bedoeling dat dit nader door G.S. wordt uitgewerkt. Overigens is het CDA ook bereid om hierover tijdens de komende P.S.-vergadering een amendement in te dienen.

Mevrouw Dijk stelt voor om het voorstel van het CDA, in de aanloop naar de volgende P.S.-vergadering, in onderling overleg nader uit te werken. Wellicht kan sturing vanuit G.S. ook worden gekoppeld aan het voornemen om jaarlijks aan de hand van het budgetrecht een prioritering in gebieden neer te leggen.

De heer Seldenrijk kan zich in die werkwijze vinden.

De heer De Vries is niet enthousiast over het voorstel van het CDA omdat dit teveel rompslomp teweeg zal brengen voor wat betreft administratie en verantwoording. Veel beter is het na te gaan welke middelen P.S. op dit moment hebben om te controleren of zaken goed lopen. Enerzijds is dat de rapportage waaraan randvoorwaarden moeten worden gesteld en anderzijds kan worden gestuurd met subsidies en met de vaststelling van de uitvoerings- en gebiedsprogramma's. Dat moet voldoende zijn.

De heer Seldenrijk benadrukt dat ook het CDA van oordeel is dat Provinciale Staten op hoofdlijnen moeten sturen.

Mevrouw Dik sluit zich aan bij de reactie van D66. Belangrijk is het te onderkennen welke sturingsmiddelen P.S. nu al hebben. Destijds was er sprake van Bestuursovereenkomsten met alle regio's terwijl dat nu niet meer aan de orde is. Nu is er sprake van gebiedsprogramma's. De ChristenUnie is van oordeel dat het instrument Bestuursovereenkomst een juridisch kader biedt. Gezocht wordt naar sturingsmiddelen om ervoor te zorgen dat het AVP tot uitvoering komt. Zij vraagt of het instrument van de Bestuursovereenkomst nu niet te snel terzijde geschoven wordt.

De voorzitter stelt voor het voorstel uit het laatste woordvoerdersoverleg kort te bespreken. Inmiddels heeft het CDA daarop gereageerd maar hij wil ook de andere fracties de gelegenheid bieden om op het voorstel uit het laatste woordvoerdersoverleg terug te komen.

De heer Ruijs meent dat de VVD zojuist voorstelde om het voorstel van het CDA buiten de vergadering om verder te bespreken. In het kader van tijdsbesparing vindt hij dat een goed voorstel.

De voorzitter memoreert dat er in het kader van tijdsbesparing inmiddels twee woordvoerdersbijeenkomsten hebben plaatsgevonden terwijl er nu door het CDA achteraf opnieuw een voorstel is ingediend. Het lijkt hem verstandig dat er nu in de commissie een richting wordt bepaald die vervolgens bilateraal kan worden uitgewerkt. Hij wil nu de gelegenheid geven aan de commissie om te reageren op de voorstellen uit het woordvoerdersoverleg.

Mevrouw Dijk laat weten dat de ChristenUnie de verantwoordelijkheden van G.S. en P.S. heel graag gescheiden wil houden, echter, haar fractie sluit niet de ogen voor de realiteit in de gebieden. Zij denkt dat voorliggend voorstel een werkbaar compromis is, met in achtneming van haar eerdere opmerking dat nagegaan moet worden of de Bestuursovereenkomsten toch nog kunnen worden ingevoerd.

Mevrouw Dijk laat weten dat de VVD het belangrijk vindt dat er door G.S. op de uitvoering wordt gestuurd. De rapportagemogelijkheden die er nu zijn en de mid term review zijn niet de momenten die garanderen dat de uitvoering ook van de grond komt. G.S. zouden een heldere formulering moeten opstellen over de inzet van instrumenten om eerder uitvoering te kunnen garanderen.

De heer Martens begrijpt dat het laatste voorstel uit het woordvoerdersoverleg inhoudt dat tijdens de startfase de vinger extra goed aan de pols moet worden gehouden. Hij wacht de verdere uitwerking van het CDA-voorstel af.

De voorzitter vraagt ook het CDA om een uitspraak. Hij memoreert dat het CDA tijdens het woordvoerdersoverleg stilzwijgend heeft ingestemd met de voorstellen. Overigens betreffen het hier niet voorstellen van zijn hand, maar voorstellen waar alle woordvoerders zich in konden vinden.

De heer Seldenrijk laat de voorzitter weten dat het CDA tijdens de twee woordvoerdersoverleggen heeft laten weten niet met de voorstellen te kunnen instemmen. Het CDA wil sturen op doelen en wil zich niet met de uitvoering bezighouden.

De heer Ruijs benadrukt dat het nu om een reguliere commissievergadering gaat. Hij bevreemdt hem dat het woordvoerdersoverleg nu een formele status begint te krijgen. Hij maakt daar bezwaar tegen.

De heer Martens valt de voorzitter bij. Tijdens het woordvoerdersoverleg is er een compromis tot stand gekomen. Achteraf neemt het CDA daar afstand van.

De heer Ruijs laat weten dat hij niet bij een woordvoerdersoverleg is geweest. Nu is er een commissievergadering en alle leden hebben recht van spreken.

Mevrouw Dijk benadrukt dat het compromis uit het woordvoerdersoverleg geen formele status heeft maar als voorstel aan de commissie wordt voorgelegd.

De heer Krol heeft begrip voor de positie van P.S. Het AVP is zeer complex en uiterst ambitieus en dat vraagt heel veel van G.S., P.S., de organisatie en de gebieden. Hij onderkent maar één dilemma bij de AVP, nl. dat er torenhoge ambities zijn maar dat het heel veel inspanning zal vergen om het in de gebieden tot ontwikkeling te krijgen. Wat hem betreft moet de rol van P.S., voor wat betreft geld en controle, én de rol van G.S., ten aanzien van de uitvoering, aan elkaar worden gekoppeld. Daarmee worden de P.S. voldoende gevoed met informatie om tot goede besluiten te komen met voldoende momenten om aan de rem te kunnen trekken wanneer de uitvoering van projecten onvoldoende van de grond komt.

Hij heeft er dan ook geen moeite mee wanneer P.S. een stevige vinger aan de pols wil houden en met het AVP wil blijven meedenken.

Wel wil hij P.S. nadrukkelijk het volgende meegeven. In december 2006 hebben P.S. in het kaderdocument AVP afspraken met gebieden gemaakt voorzien van doelen en financiële middelen. Echter, ten tijde van de coalitieonderhandelingen moest de gebieden worden meegedeeld dat weliswaar werd uitgegaan van intentiegelden ad €150 miljoen terwijl er maar € 66 miljoen beschikbaar is. De gebieden waren daar ongelukkig mee. Afgesproken werd dat de projecten toch in gang moesten worden gezet. Vervolgens heeft de provincie de gebieden onder druk gezet om de gebiedsprogramma's nog voor de zomer te ontwikkelen. Inmiddels maakte de provincie andere afspraken in de tijd. De gebiedsprogramma's liggen nu voor. Welke structuur er ook wordt bedacht, voorkomen moet worden dat de gebieden geen voortgang kunnen boeken omdat de besluitvorming door de provincie over de uitvoeringsprogramma's zo lang op zich laat wachten. Er is voor gekozen om de gebieden veel regie te geven. Dat is een keuze geweest van de provincie Utrecht. De gebieden moeten verantwoordelijkheid voor de uitvoering nemen en G.S. en P.S. staan in die zin wat op afstand. Daarmee moet de provincie leren leven. Wat hem betreft moeten de afspraken over decentrale verantwoordelijkheid overeind worden gehouden, met de regie zo laag mogelijk in de gebieden. Tegelijkertijd hebben P.S. de behoefte om de vinger aan de pols te houden. Hij kan zich voorstellen dat 1 x per jaar het kaderdocument, waarin middelen en doelen worden aangegeven voor het komende jaar, wordt vastgesteld. Het kaderdocument is voor P.S. een uitstekend sturingsinstrument om G.S. te corrigeren en de gebieden te controleren. Ook pleit hij ervoor om de gebiedscommissies 1 x per jaar voor een gesprek met P.S. uit te nodigen over de voortgang en daar waar nodig te kunnen berispen. Deze twee instrumenten zorgen ervoor dat de afspraken van P.S. en G.S. over het AVP elkaar kunnen versterken. Hij is tegen voorstellen die leiden tot structuurdiscussies, papier, nog meer overleg maar die geen vooruitgang in de gebieden bewerkstelligen.

Positief is hij over de voorstellen die de structuur en de gemaakte afspraken overeind houden. In die zin mogen P.S. ook een reactie van G.S. verwachten. De gebiedscommissies, die met een opdracht van P.S. aan het werk gestuurd zijn, moeten kunnen uitgaan van de betrouwbaarheid van deze staten, immers, "afspraak is afspraak".

Zojuist werd geopperd de discussie in deze vergadering te sluiten en buiten de vergadering per mail voort te zetten. Hij signaleert dat discussies van de staten nogal eens per mail worden voortgezet. Dat houdt wel in dat G.S. geen onderdeel van die discussie zijn en de indruk wordt dan gewekt dat het debat er niet meer toe doet. Wanneer het woordvoerdersoverleg tot een compromis komt, dan wordt dat compromis vervolgens aan P.S. voorgelegd. Hij betreurt dat omdat een dergelijk compromis dan niet meer beïnvloedbaar is door de gebieden en G.S. en het debat feitelijk achterwege is gebleven. Bij de vaststelling van de gebiedsprogramma's moet gekozen worden voor een formulering waarbij recht wordt gedaan aan de decentrale aanpak, nl. overheid op afstand, en aan de gerechtvaardigde vraag van P.S. om periodiek kaders aan G.S. mee te geven.

Voor wat betreft de vaststelling van de gebieds- en uitvoeringsprogramma's, wijst hij erop dat er voor de gebieden trekkingsrechten zijn. De gebiedscommissies moeten projecten indienen die voldoen aan de eerder geformuleerde randvoorwaarden. Pas daarna worden er budgetten beschikbaar gesteld.

Mevrouw Dijk begrijpt dat de mogelijkheid aanwezig is dat P.S. 1 x per jaar in gesprek gaat met de gebiedscommissies over de voortgang in de gebieden. Echter, niet P.S. maar G.S. dienen de gebiedscommissie op achterblijvende resultaten aan te spreken. Wel kunnen P.S. op hun beurt vervolgens G.S. ter verantwoording roepen wanneer de voortgang in de gebieden stagneert. Voorkomen moet worden dat P.S. de rol van G.S. gaan overnemen. De VVD meent dat het woordvoerdersoverleg niet de plaats van het debat mag innemen. Juist om te voorkomen dat er in deze commissie uitvoerig van gedachten zou worden gewisseld over een technische procedure, is er een woordvoerdersoverleg geweest.

De heer Krol geeft aan dat hij er geen voorstander van is de discussie via de mail voort te zetten. Hij is het eens met de rolverdeling inzake G.S. en P.S. voor wat betreft de controle op de voortgang in de gebieden, zoals door de VVD geopperd. Dat betekent wel dat P.S. de verantwoordelijkheid bij G.S. moeten laten. De commissie heeft aangegeven in gesprek te willen gaan met de gebiedscommissies.

Mevrouw Dijk merkt op dat gezocht wordt naar een sturingselement van G.S. en niet van P.S. wanneer de daadwerkelijke uitvoering van programma's stagneert.

De heer Krol kan zich daarin vinden.

De voorzitter gaat over tot afronding van dit punt. Hij gaat ervan uit dat het debat hierover in P.S. zal worden heropend.

b. Technische vragen

Mevrouw Verkleij heeft vragen over de antwoorden naar aanleiding van vragen 3 en 20.

Het betrof het ontbreken van projectplannen voor de versterking van biologische landbouw binnen alle gebiedsvisies. Van de stichting LaMi heeft haar fractie begrepen dat er inderdaad geen plannen zijn en dat die er ook niet zullen komen. Er is beslist wel interesse voor de biologische landbouw maar het grote probleem is dat de individuele boeren over de procedures struikelen. LaMi struikelt vervolgens over de begeleiding. De provincie stelt dit jaar € 50.000 beschikbaar voor de projecten maar niet voor de begeleiding. Haar fractie stelt voor, mede gezien het feit dat de staten een motie hebben aangenomen over stimulering van biologische landbouw, dat P.S. aan G.S. vragen te faciliteren dat er per gebied per jaar ten minste één biologisch project tot stand komt.

Vervolgens stelt zij een vraag over de kaderbrief. In het licht van de zojuist gevoerde discussie stelt zij de vraag of deze kaderbrief een sturingselement kan zijn voor G.S. waarmee aan de wensen van P.S. wordt voldaan.

Zij constateert vervolgens dat de heer Krol bevestigend reageert (hij knikt).

De heer Seldenrijk begrijpt dat er een bijlage bij het statenvoorstel komt om onvolkomenheden te herstellen. Hij gaat ervan uit dat deze bijlage voorafgaand aan de statenvergadering beschikbaar is. Voor wat betreft het Nationaal Landschap Arkemheen/Eemland constateert hij dat er geen geld is vanuit de BO ILG voor landbouw en recreatie. Nu worden alle gelden, die beschikbaar zijn vanuit de nationale landschapsgelden, aangewend voor recreatie. Hij vraagt of dat wel strookt met de visie die in de vorige vergadering ter kennisneming aan de orde kwam inzake Nationaal Landschap Arkemheen/Eemland.

De projectkosten zijn overal apart vermeld. De vraag is of dat de zuivere kosten zijn. Worden de kosten van DLG daarin ook meegenomen? In de stukken lopen AVP en Programma Beheer nogal eens door elkaar. Komt hier een apart voorstel voor vanuit G.S. of komt de verdeling later bij de evaluatie van Programma Beheer voor de periode na 2009? Daarnaast is er voor AVP Vallei en Eemland een extraatje van € 3,4 miljoen voor het stimuleren van particulier natuurbeheer. Zijn fractie vraagt zich af waarom dat niet in andere gebieden gebeurt. Het stimuleren van het particulier natuurbeheer zou provinciebreed moeten worden opgepakt.

Grote zorgen heeft zijn fractie over het beheer en de inrichting van het groen rond de stad, met name bij Utrecht, gelet op de 456 ha. die na 2010 ingericht moeten worden. Hij vraagt hoe G.S. daarmee omgaan.

Mevrouw Van Gemert meent dat er naar aanleiding van vraag 10 geen echt antwoordt wordt gegeven op de vraag of er geld gereserveerd is voor het realiseren van onteigening.

De heer Krol geeft aan dat in het kader van Platteland in Ontwikkeling is afgesproken dat er ieder jaar 1 of 2 biologische bedrijven bijkomen. Dat is staand provinciaal beleid en daardoor ook een

doelstelling van het AVP geworden. Er wordt hard gewerkt aan het stimuleren van biologische bedrijvigheid.

Op de vraag van de PvdD naar het onderscheid tussen de financiering van projecten en de projectbegeleiding laat hij weten dat hij daar nog op zal terugkomen. LaMi krijgt basisfinanciering met inbegrip van proceskosten. Hij zal dit nog expliciteren.

Voor wat betreft de vraag over de kaderbrief, geeft de heer Krol aan dat wat hem betreft aan het begin van het jaar het uitvoeringsprogramma moet worden vastgesteld. De kaderbrief kan in P.S. aan de orde worden gesteld waarmee P.S. richting G.S. kan reageren. Eventueel kan de kaderbrief zelfs door P.S. worden vastgesteld, hoewel hij daar minder enthousiast over is. De kaderbrief is dan voor P.S. een sturingsinstrument voor het gehele volgende jaar.

Het geld voor groen in en om de stad is voor de periode tot 2010. Wanneer men zich in de komende drie jaar hard inzet om de doelen te realiseren dan is het budget inderdaad in 2010 op. Echter, het geld zal in 2010 niet op zijn en de doelen zullen dan ook niet helemaal gerealiseerd zijn. Zijn insteek is ervoor voor te zorgen dat de gelden daadwerkelijk en volgens planning worden ingezet.

Op de vraag over onteigening laat hij weten dat de BO ILG uitgaat van maximaal 10% onteigening. Daar is ook budget voor. Met het rijk is afgesproken dat maximaal 10% van de grondverwerving middels onteigening gerealiseerd kan worden. Tot nog toe heeft de provincie dat middel nog niet ingezet.

Het budget van de bestuursovereenkomst is specifiek voor het Nationaal Landschap alleen gekoppeld aan recreatie. Voor het gebied Eemland c.q. het Nationaal Landschap is ook geld beschikbaar. Dit houdt in dat er voor alle doelen van het Nationaal Landschap middelen beschikbaar zijn, dus voor landbouw, natuur, landschap, water en milieu.

Hij zegt toe dat vragen die nog niet beantwoord zijn, o.a. van het CDA met betrekking tot projectkosten en particulier natuurbeheer Vallei en Eem, schriftelijk zullen worden afgedaan.

c. Inhoudelijke behandeling van het voorstel.

De voorzitter geeft het woord aan de insprekerster.

Mevrouw P. Ket spreekt in namens de Utrechtse Natuur- en Milieuorganisaties (staatsbosbeheer, natuurmonumenten, Het Utrechts Landschap, IVN Landschapsbeheer). Voor wat betreft het AVP deelt zij mede dat er erg veel papier voor ligt en dat het moeilijk is om dat te doorgronden, vooral wanneer men daar niet in de praktijk bij betrokken is.

Wat haar betreft moet er in het AVP-proces één vraag centraal staan, nl. komt het realiseren van de doelen dichterbij. Daar is geen eenduidig antwoord op te geven.

Zij geeft dienaangaande de volgende gedachten mee:

- * Het ILG in de afgelopen jaren heeft wel bijgedragen aan de betrokkenheid van de gebieden bij de uitvoering, met name bij gemeenten en waterschappen is de betrokkenheid duidelijk toegenomen. Vroeger waren de bijeenkomsten van de gebiedscommissie De Venen onaangenaam om bij te wonen terwijl het nu een enerverende gebiedscommissie is die zijn eigen verantwoordelijkheid neemt en in een goede relatie tot G.S. functioneert. De doelen en afspraken zijn helder.
- * Er is een nieuwe generatie wethouders opgestaan die de verantwoordelijkheden oppakken en ook aankunnen. Dat is voor de natuurbescherming prettig om mee samen te werken.
- * Vanuit de natuurbescherming wil zij de bijzondere aandacht vestigen op:
  - Soesterberg
  - het groengebied Vathorst Noord.

In beide projecten speelt rood voor groen een rol. Er zijn geen provinciale intentiegelden beschikbaar, echter, beide projecten verdienen dat wel. Zij pleit ervoor dat de staten alsnog gelden beschikbaar stellen voor Soesterberg en het groengebied van Vathorst Noord.

- * Aangegeven is dat er 1300 ha. EHS gerealiseerd moet worden in deze statenperiode. Een aankoopstrategieplan kan daarbij een hulpmiddel zijn. Duidelijk moet zijn welke middelen en instrumenten de gebiedscommissies tot hun beschikking hebben. Het aankoopstrategieplan wordt nu gepland voor maart 2008. Dat is h.i. absoluut te laat. Er moet eerder duidelijkheid zijn over de middelen die voor de gebiedscommissies worden ingezet om doelen te realiseren, anders kan de 1300 ha. niet worden gehaald. Natuurbescherming is ervan overtuigd dat volledige schadeloosstelling nodig is om doelen te realiseren en dat is niet mogelijk zonder de titel van onteigening. De finale van die discussie kan wel in 2008 worden gepland maar de discussie moet daarvoor worden gevoerd. Ook de gebiedscommissie De Venen pleit voor versnelling van het aankoopstrategieplan.
- * De gebieden kunnen op basis van de gebiedsprogramma's projecten indienen. Een belangrijk deel van de projecten wordt door de provincie of de DLG uitgevoerd. Dat vraagt ook van de provincie een actieve houding. De provincie moet ook zelf op die projecten blijven sturen. De provincie of DLG mogen dan ook niet de bottleneck zijn in de uitvoering van projecten. Zij benadrukt dat ook de provincie zich bewust moet zijn van zijn eigen verantwoordelijkheid in de uitvoering. Provincie en gebiedscommissie moeten samen op pad om projecten van de grond te krijgen.
- * Veel tijd is er gaan zitten in de omvorming van de uitvoering van vroeger naar nu. Dat heeft veel tijd gevraagd van provincieambtenaren maar ook van de medewerkers van natuurbescherming. Zij vindt dat de natuurbescherming daar ook wel voor gefêteerd mag worden. De natuurbeschermers hebben dat, veelal in de avonduren, met liefde gedaan maar nu moet er wel snelheid gemaakt worden. Het huidige jaar is een overgangsjaar en er blijven feitelijk nog 6 jaar over. Partijen moeten aan het werk, creatief en voortvarend. De provincie heeft een belangrijke rol in het wegnemen van barrières en problemen. Provinciale Staten moeten voelhorens ontwikkelen om barrières en problemen op te sporen en aan de orde te stellen, bv. door middel van het aankoopstrategieplan.

De voorzitter geeft de commissie gelegenheid om op de gebiedsprogramma's AVP te reageren.

Mevrouw Van Gemert geeft aan dat er mooie ambities geformuleerd zijn. De ambities zijn prachtig maar helaas nog niet krachtig. De vraag blijft hoe dit alles kan worden bereikt en hoe er voldoende gelden beschikbaar komen. De gang van zaken rond de gelden en de intentiegelden is volgens haar funest geweest voor het vertrouwen dat gebiedscommissies en gemeenten hebben in de provincie. Zorgen heeft zij ook over de ambities ten aanzien van de cofinanciering wanneer de provincie geen consistent beleid voert ten aanzien van de beschikbare middelen. Het vorige college heeft het bedrag doorgeschoven naar de nieuwe staten. Er is niet zoveel geld als nodig is. Dat is bijzonder jammer. Haar fracties vreest dat in de race om de intentiegelden de gebiedscommissies met elkaar gaan concurreren en dat het "laag hangend fruit snel geplukt gaat worden" terwijl de moeilijke, duurdere projecten langer zullen blijven liggen.

Haar fractie vraagt zich ten aanzien van het bestuur van de gebieden af of het wel verstandig is vrijblijvende afspraken in de vorm van gebiedsovereenkomsten te handhaven in het geval van bv. De Utrechtse Heuvelrug. Haar fractie mist een stok achter de deur. Zij vraagt G.S. of de verkenning naar de bereidheid van betrokken partijen al heeft plaatsgevonden. Zij maakt zich zorgen dat niet alle gebieden een goed functionerende programmacommissie hebben. De deadlines voor die commissies moeten naar voren worden gehaald.

Voor wat betreft de biologische landbouw heeft zij de indruk dat het investeren in biologische landbouw wat blijft hangen in mooie woorden. De rol van de commissies en de provincie in deze is haar niet duidelijk. Zij vindt de ambitie ten aanzien van twee bedrijven per jaar behoorlijk laag. Haar fractie gaat na op welke wijze die ambitie kan worden verhoogd.

Met de huidige middelen gaat het niet lukken om de EHS-doelen te halen. Gelet op de uitspraken van de heer Krol in de vorige vergadering ziet zij het somber in voor de EHS. Bijkomend gemeenschappelijk probleem is het grondbeleid. Het aankoopstrategieplan is hard nodig en zij sluit zich dienaangaande aan bij het pleidooi van mevrouw Kets. Er is amper financiële ruimte voor grondverwerving. Een ander knelpunt is het streekplan dat maar tot 2015 loopt terwijl er juist helderheid voor de lange termijn nodig is. Zij hoopt dat de aanbevelingen van de Commissie Bouwstagnatie meegenomen worden in het AVP.

In de bijeenkomst in juni werd aangegeven dat men minder krampachtig moet omgaan met kleine bedrijvigheid van de agrarische ondernemingen. Zij vraagt zich af hoe G.S. hierin kan faciliteren en het de gebiedscommissies makkelijker kan maken. Terzake verwijst zij naar knelpunten bij kleine boerderijen met een horecabestemming.

De ambities voor de Gelderse Vallei kosten € 300 miljoen. Hoewel de middelen beschikbaar zullen komen, blijft de verwerving van de gronden van de EHS achter en is de ambitie in het uitvoeringsprogramma veel te laag. In dit verband wordt aangegeven dat grondmobiliteit een cruciale factor is. De Gelderse Vallei kent de grootste pluimveedichtheid van Nederland en dat vereist een krachtige reconstructie en een krachtig grondbeleid. Hoewel er € 140 miljoen werd verwacht wordt er maar € 80 miljoen beschikbaar gesteld. Dat is te weinig.

Voor het Programmabureau van de Gelderse Vallei wordt € 7 miljoen beschikbaar gesteld. Dat is veel, zeker in relatie tot de budgetten voor de andere gebiedscommissies. Zij vraagt dienaangaande om een toelichting.

De heer Snyders vindt voorliggende stukken nogal abstract. Mooi Utrecht is van oordeel dat er een open wisselwerking moet zijn tussen G.S. en P.S. Na een jaar moeten ervaringen worden uitgewisseld en moet worden nagegaan of en hoe doelen in voldoende mate kunnen worden gehaald. Het lijkt hem nu niet haalbaar om alles af te kaarten. Zijn fractie kan zich vinden in de uitgezette lijn en stelt voor nu aan de gang te gaan zoals ook door inspreker is bepleit.

De heer De Heer gaat ervan uit dat de tabellen in bijlagen 4 en 5 juist zijn. Dat betekent dat er in de komende zeven jaar veel reuzenstappen worden gezet, tezamen met de partners in het landelijk gebied. Voorts brengt hij het volgende naar voren:

- De ChristenUnie vindt het jammer dat de bestuursovereenkomsten nu terzijde zijn geschoven.
- Net als de SP vindt ook de ChristenUnie het jammer dat de coalitiepartijen niet het volledige intentiebedrag ter beschikking hebben gesteld. Met het oog op de cofinanciering schieten alle gebieden nu tekort. De provincie moet flink aan de slag om de cofinanciering aan te pakken. Hij vraagt of het, met het oog op cofinanciering, gemakkelijker zal zijn om de provinciale ambities en module 2 gerealiseerd te krijgen wanneer de intentiegelden wel volledig beschikbaar worden gesteld.
- Complimenten spreekt hij uit voor het Kromme Rijngebied. Met veel genoegen heeft zijn fractie deze visie gelezen. Weliswaar wijkt het voorgestane beleid op details af maar wel is daar sprake van visionaire bestuurders die blijk geven van een eigen kijk op hun gebied. Dat is beter dan dat de programma's door ambtenaren in het provinciehuis worden geschreven, omdat de trekkers in het gebied ontbreken.
- Zorg heeft zijn fractie over Utrecht Midden. Aangegeven werd dat Abcoude gemakkelijk bij een andere gebiedscommissie kan worden ingedeeld omdat daar toch niets gebeurt. Ook heeft Vianen nog weinig concrete plannen. Kennelijk is dat gebied zo heterogeen dat daar nog niet de goede partners konden worden ingeschakeld.
- Voor de Utrechtse Heuvelrug wordt nu een salamitactiek gevolgd. Vanuit het Nationale Park wordt er steeds een deel bijgehaald. Er wordt een reuzenstap gemaakt wanneer vanuit het Gooi t/m het Nationaal Park alles in één keer wordt aangepakt.

- Inspreester pleitte voor versnelling van de aankoopstrategieën. Hij meent dat dit punt in de Agenda Natuur als knelpunt onder de loep werd genomen. Zijn voorstel is om in het kader van Agenda Natuur invulling te geven aan het beleid ten aanzien van onteigening en aankoopstrategieën.

De heer Seldenrijk benadrukt dat de provincie regisseur is van het landelijk gebied. De gebiedsprogramma's zijn "geboren maar nog niet allemaal volwassen". Tot die conclusie komt hij na het lezen van de gebiedsprogramma's. Voor een gedegen uitvoering binnen het tijdsbestek van het AVP is een goede onderbouwing met een uitwerking van de gezamenlijke doelen die in het gebied leven nodig. Dit is nog erg mager. Zijn fractie vraagt hoe G.S. dat gaan oplossen en welke mogelijkheden G.S. daarvoor gaan gebruiken. Welke sancties heeft G.S. om doelen te bereiken? Voor module 2 worden de gelden verdeeld naar rato richting de gebieden. Hoe gaan G.S. hiermee om bij over- of onderbesteding binnen de gebieden? Bij deze vorm van besteding lopen juist de complexe projecten met een langere looptijd gevaar. De makkelijke projecten krijgen zo waarschijnlijk een voorsprong terwijl in de ogen van het CDA juist gekeken moet worden naar de doelen en de belangen van de provincie. Hij vraagt of G.S. wel prioriteit gesteld hebben bij de uitvoering of laten G.S. dit volledig aan de gebieden over? De gebieden hebben juist aangegeven niet te willen prioriteren. Bij een overschot aan goede projecten zal een prioritering moeten plaatsvinden. Als dat niet transparant en objectief gebeurt, zal dat snel leiden tot scheve gezichten bij de gebiedspartners. Dit kan weer leiden tot een vertrouwensbreuk waardoor demotivatie en het opdrogen van de projectenstroom op de loer kan liggen. Zijn fractie vraagt zich af op welk moment de staten zich kunnen uitspreken over module 2. Deze gebiedsprogramma's zijn nog te mager en te abstract om daarover nu al een zegen te kunnen geven en de gelden uit het coalitieakkoord uit handen te geven. De centrale vraag is hoe serieus G.S. de regisseursrol gaan oppakken met in achtneming van de rol van de Staten.

De heer De Vries memoreert dat gedeputeerde Lokker de uitvoering van het AVP een lakmoesproef voor de provincie noemde. Hij onderschrijft dat. De opdracht van het rijk moet op een goede en ordentelijke wijze worden uitgevoerd. Echter, hij krijgt de indruk dat er nu sprake is van een valse start. Bij de middelen is er sprake van een forse aderlating die sterk in de gebieden gevoeld wordt. Minder dan de helft van het bedrag aan gevraagde intentiegelden wordt slechts voor het AVP aangewend. Het lijkt erop dat er opgeblazen ambities in dit AVP zijn neergelegd. De provincie verwijt het rijk vaak onbetrouwbaar te zijn als het gaat om financiën terwijl de provincie nu feitelijk hetzelfde doet ten opzichte van de gebieden. Zijn fractie vindt dat een punt van zorg. De vraag is nu of de gebieden worden opgehadeld met onmogelijke opgaves. Wat dat betreft moet er beter gekeken worden naar vooral module 2. Zijn fractie is er niet mee tevreden dat er slechts € 65 miljoen beschikbaar komt voor het AVP in deze periode. Het moet meer zijn om de gebieden tegemoet te kunnen treden.

D66 stelt drie randvoorwaarden waaraan het AVP moet voldoen:

- een heldere organisatiestructuur in de gebiedscommissie met duidelijke spelregels. Een aantal gebieden is nog niet zover. De Utrechtse Heuvelrug zal daar pas in 2009 enige vorm aan kunnen geven, echter dat is veel te laat, temeer daar de provincie Utrecht erg veel belang hecht aan de Utrechtse Heuvelrug en Soesterberg. Het is goed dat de provincie inspringt, bv. in Utrecht Midden, maar het is niet de methodiek die is afgesproken.
- een duidelijke, toetsbare visie met realistische ambities.
- voldoende financiële middelen ter dekking van de ambities.

Kijkend naar de juridische structuur, stellen G.S. dat de vaststelling van de gebiedsprogramma's en de besluitvorming over de uitvoeringsprogramma's en de subsidies voldoende zijn om de uitvoering in de gebieden af te dwingen. Hij vraagt in hoeverre de gebieds- en uitvoeringsprogramma's

voldoende rechtskracht hebben om gemaakte afspraken juridisch af te dwingen; of moet toch worden overgegaan naar de gebiedsovereenkomst, die in eerste instantie door P.S. was afgesproken? Het is daarnaast belangrijk dat G.S. en P.S. van te voren duidelijk afspreken waaraan de rapportages gaan voldoen. Hem staat dienaangaande een vorm voor ogen zoals ook bij Agenda 2010 werd gehanteerd, het zgn. dashboard model (middelen, organisatie, uitvoering).

Teveel administratie moet worden voorkomen. Dat belemmert de uitvoering en daar zit niemand op te wachten.

De heer V.d. Burg laat weten dat P.S. zich nimmer hebben uitgesproken over een bedrag van € 150 miljoen. Hij vindt de opmerking over onbetrouwbaarheid in dit verband wat te ver gaan.

De heer De Vries memoreert dat P.S. in de vorige periode de intentie hebben uitgesproken dat er een bedrag van € 150 miljoen voor het AVP zou worden ingezet.

De voorzitter merkt op dat de vorige staten hebben besloten de besluitvorming over de AVP gelden over te laten aan de nieuwe P.S.

De heer De Vries onderschrijft dit, echter, de gebiedscommissies werden het veld in gestuurd, in eerste instantie op basis van een bedrag van € 150 miljoen terwijl achteraf wordt gesteld dat ze het maar met € 65 miljoen moeten doen. Dat vindt hij onbetrouwbaar overkomen.

Mevrouw Verkleij deelt de zorg ten aanzien van het functioneren van een aantal programmacommissies. De meeste zorg heeft zij over de verdeling van de gelden in module 2. Zij sluit zich aan bij het verzoek van mevrouw Ket om zo snel mogelijk te komen met een aankoopstrategieplan.

Mevrouw Dijk geeft aan dat er in alle gebiedsprogramma's teweinig aandacht wordt besteed aan de sociaal economische vitalisering van het platteland. De VVD vindt dat daar meer invulling aan moet worden gegeven, met uitzondering van het Kromme Rijn gebied. Sociaal economische vitalisering van het platteland is breder dan alleen verbrede landbouw en recreatiemogelijkheden in het groen. De VVD vat daar ook de bereikbaarheid van kleine kernen en voorzieningen in kleine kernen onder. Zij vraagt in hoeverre G.S. daarover een visie heeft ontwikkeld en hoe dat nog ingepast kan worden. De VVD is akkoord met de prioritering die gegeven is voor module 1. Zij gaat ervan uit dat de toetsing daarvan door G.S. correct is. Voor wat betreft de verdeling van module 2, baart het de VVD zorg dat door G.S. wordt gesteld dat de beschikbare € 65 miljoen, in plaats van de € 150 miljoen, naar rato over de gebieden wordt verdeeld. Die werkwijze is niet correct. De VVD is voorstander van een kleiner budget, ook met het oog op een eventuele korting vanuit het rijk ten aanzien van module 1. Het is de vraag of de € 65 miljoen naar rato moet worden verdeeld. De VVD meent dat er eerst een politieke discussie moet worden gevoerd over prioritering in een tweede fase.

Vragen heeft zij over de kosten van de programmabureaus. Zij begrijpt dat er € 3,3 miljoen gebudgetteerd is terwijl er ook een bedrag van € 10 miljoen voor de Vechtstreek, het Groene Hart en Kromme Rijk programmabureaus wordt genoemd. Zij vraagt dienaangaande om een nadere toelichting. Waar zijn die kosten terug te vinden in de cijfers?

Ondanks het feit dat de VVD risico's ziet voor de daadwerkelijke uitvoering van een en ander, wil de VVD de gebiedsprogramma's niet afkeuren ondanks dat deze grote verschillen bevatten. De VVD wil het proces niet vertragen.

De heer Martens constateert dat er nu voor alle gebieden programma's zijn opgesteld. Helaas zijn enkele programma's door provinciale medewerkers geschreven. Het is wel een goede zaak dat de provincie dat heeft opgepakt maar het geeft ook aan dat de gebieden er nog niet zijn.

In het verlengde van de vragen van ChristenUnie en D66 memoreert hij dat de vorige staten de intentie hebben uitgesproken dat er € 150 miljoen voor het AVP gereserveerd zou moeten worden. Daarbij werd wel aangetekend dat de nieuwe staten zouden moeten beslissen waar het geld naar toe zou moeten gaan. In het coalitieakkoord zijn keuzes gemaakt. Hij begrijpt dat ChristenUnie en D66

geen intentie wilden uitspreken maar al een beslissing hadden willen nemen, echter, de besluitvorming werd aan deze staten overgelaten. De huidige gang van zaken is in zijn ogen dan ook correct.

Duidelijk is wel dat de staten voorzichtig moeten zijn met het uitspreken van intenties wanneer het om zeer grote bedragen gaat omdat daarmee grote verwachtingen worden gewekt.

De heer De Vries wijst erop dat D66 in de voorgaande periode niet in de coalitie zat, echter, CDA, VVD en PvdA wél. Die partijen wilden de handen vrijhouden bij de nieuwe coalitievorming na de verkiezing. D66 wil daar niet op aangesproken worden.

De heer Martens vervolgt dat de PvdA er op voor is dat de ambities van de provincie en het bedrag ad € 65 miljoen voor de periode t/m 2011 scherper worden geformuleerd. Hij tekent hierbij aan dat de provincie Utrecht van alle provincies de grootste bijdrage levert als het gaat om de AVP. Nu wordt nog teveel gesuggereerd dat ook de provincie de ambitie heeft om € 150 miljoen in de AVP periode in te zetten. Duidelijkheid is hier op zijn plaats.

Voor wat betreft de prioritering van de € 65 miljoen stelt hij dat er kennelijk een grote kaasschaaf is gebruikt. De PvdA wil discussie voeren over de vraag hoe de prioriteiten gesteld moeten worden en hoe G.S. P.S. daarbij willen betrekken.

Hij heeft begrepen dat er in IPO-verband gesproken wordt over de bezuinigingen door het rijk. Hij hoort graag wat dienaangaande de inzet van de gedeputeerde is bij deze besprekingen. Hij vraagt hoe G.S. gaan sturen op het goed functioneren van de gebiedscommissies. Gesteld werd dat de gebiedscommissie De Heuvelrug pas in 2009 goed moet functioneren. Dat is laat en zijn fractie is benieuwd naar de stok achter de deur. Graag hoort hij van de gedeputeerde hoe G.S. op een effectieve manier de rapportages gaan invullen zonder al te veel rompslomp.

De heer V.d. Lagemaat constateert dat de ambities van de gebiedscommissies in juni vele malen groter leken te zijn dan de middelen. Hij heeft begrepen dat de gedeputeerde meent, dat in het geval de middelen niet toereikend zouden zijn, de gebieden aan de gang moeten gaan en dat de provincie er dan voor zal zorgen dat de benodigde middelen er alsnog komen. Dat zou een ruime interpretatie kunnen zijn van het bedrag van € 65 miljoen. Voorkomen moet worden dat aan het eind van de rit een aantal gebiedscommissies te laat is met de plannen en het geld op is. Dit moet hoe dan ook worden voorkomen. Mevrouw Ket pleitte voor een actieve aankoopstrategie en daarbij noemde zij ook de onteigeningsstrategie. Zijn fractie is er nadrukkelijk op tegen de onteigeningsstrategie in te zetten, omdat daardoor de landeigenaren de hakken in het zand gaan zetten en het tegenovergestelde wordt bereikt van wat de provincie wil bereiken.

De heer Kloppenborg constateert dat de commissie hedenavond een beleidsarme begroting heeft behandeld terwijl de gelden, die volgende maand moeten worden verdeeld, feitelijk nu al worden verdeeld. Kennelijk komt het bedrag precies uit op dat van het collegeprogramma. Om praktische redenen gaat zijn fractie met deze opzet akkoord, juist om een doorstart te bewerkstelligen. Echter, gezien de gewekte verwachtingen en de uitspraak van P.S. bij de Agenda Natuur, dienen provinciale meevallers wel die kant op te gaan. Hoewel er al kaders zijn gesteld, komen er nog wel nieuwe kaders langs die moeten worden ingepast, bv. het nieuwe Waterhuishoudingsplan en het Milieubeleidsplan die gedeeltelijke effecten kunnen hebben op de invulling van de gebiedsprogramma's AVP.

GroenLinks staat achter de gebiedsgerichte aanpak die is ingezet. Het gaat hier om een spannende confrontatie tussen bottum up en top down uit het veld en de provinciale ambities. GroenLinks is benieuwd naar de doorwerking van de Agenda Natuur. In dat kader is de aankoopstrategie van groot belang en discussie over de inzet van middelen voor het vliegveld Soesterberg is noodzakelijk, zoals bepleit door de inspreker.

Terecht staan de doelen en de prestaties voorop. Om die reden is het onhandig dat in de stukken het particulier natuurbeheer soms wel en soms niet specifiek wordt genoemd. Ook wordt de relatie naar

het Programma Beheer niet consequent gemeld. Dat moet helderder in de gebiedsprogramma's worden verwoord. Erg blij was GroenLinks met de passage uit het collegeprogramma over groen en recreatie rond de stad, echter, gelet op de nu gepresenteerde cijfers is hij toch erg bezorgd. Het beheer is in financiële zin onvoldoende geregeld, zo verneemt hij uit het veld. Hij heeft begrepen dat G.S. nog volop in onderhandeling zijn over de cofinanciering. De vraag is wel of dat nog echt goed komt, en zo ja, hoe? Duidelijkheid is noodzakelijk. Hij deelt de opmerkingen die zijn gemaakt over het tempo en de indeling van de gebieden. Eerder heeft zijn fractie een opmerking gemaakt over het Heiligenbergerbeekdal. Hij vraagt in hoeverre er met Amersfoort onderhandeld wordt over extra gelden voor het Heiligenbergerbeekdal; wellicht dat de gemeente vervolgens op andere punten gaat inzetten.

De heer Krol gaat over tot beantwoording van de vragen.

Mevrouw Ket heeft in de praktijk daadwerkelijk te maken met de gebiedscommissies. Hij is blij met haar opmerkingen. Zij maakte opmerkingen over Soesterberg en hij wil die koppelen aan opmerkingen van fracties over de Heuvelrug. Er is een verkenning gaande naar de vraag of er voor de gehele Heuvelrug één gebiedsprogramma moet komen. Een aantal fracties gaat ervan uit dat er tussentijds in het gebied niets gebeurt. Dat is niet juist. Er gebeurt in het gebied juist bijzonder veel, sprake is er zelfs van zeven mijlstones, die eind volgend jaar zullen leiden tot een Ruimtelijk Plan dat door P.S. zal moeten worden vastgesteld. Het is een misvatting te denken dat, wanneer op bepaalde plekken de gebiedsvisies nog niet aan elkaar zijn geknoopt, er niets gebeurt. Opmerkingen zijn ook gemaakt over het aankoopstrategieplan. Grondbeleid, d.w.z. kopen, niet kopen, onteigenen, niet onteigenen, aanleg van natuur door aanschaf dan wel door particulier of agrarisch natuurbeheer, is een fundamenteel thema. Hij is het eens met de commissie dat dergelijke vragen zo snel mogelijk met de staten moeten worden besproken. Hij plaatst daarbij de kanttekening dat een aankoopstrategieplan wel om een slagvaardige provincie vraagt. Aankoop van gronden is in de provinciale organisatie en politiek nog niet gebruikelijk terwijl gemeenten veelal een grondbank en een grondbedrijf hebben en ervaren zijn in het snel aankopen van gronden. Hij vindt het een goede zaak om snel over het aankoopstrategieplan van gedachten te wisselen, echter, dan wel tegen de geschetste achtergrond.

De opdrachten die voortvloeien uit de aanbevelingen van de commissie Bouwstagnatie hebben geen directe impact op de afspraken die in het kader van de AVP worden gemaakt.

Mevrouw Van Gemert verduidelijkt dat zij bepleit om aanbevelingen uit het rapport van de commissie Bouwstagnatie ook in het kader van de AVP over te nemen, nl. dat de provincie de gebiedscommissies kan ondersteunen bij de grondexploitatie en de nieuwe WRO. Zij vraagt of de provincie dat richting commissies zal gaan faciliteren.

De heer Krol begrijpt deze opmerking. Hij zegt dat toe.

De vraag is gesteld waarom er niet gekozen wordt voor een gebiedsovereenkomst. Ook zijn vragen gesteld over de afdwingbaarheid van afspraken. De provincie is er erg goed in om afspraken te maken in Bestuursovereenkomsten, echter, een Bestuursovereenkomst is niet in rechte afdwingbaar. Wat hem betreft levert een Bestuursovereenkomst een schijnwerkelijkheid op voor wat betreft de hardheid van de afspraken. De provincie dient zich te realiseren dat zij afhankelijk is van de inzet van de mensen in het gebied. Daar is geen juridisch instrumentarium voor. De provinciale overheid heeft alleen maar de mogelijkheid om goede intenties met geld te stimuleren maar heeft geen juridisch instrumentarium om dat af te dwingen. De provincie heeft voorts gekozen voor een grote verantwoordelijkheid in de gebieden. Hij wijst erop dat de buitenwereld geen onderscheid maakt tussen G.S. en P.S.

Ook is er vanavond gesproken over de € 150 miljoen en de € 66 miljoen. Hij beschouwt het budget van € 66 miljoen als een gegeven, voortkomend uit het coalitieprogramma. Met dat bedrag moeten de gebieden aan de gang. Daarbij tekent hij aan dat de € 150 miljoen betrekking heeft op een periode van 7 jaar terwijl de coalitieafpraak geldt voor 4 jaar. Wanneer P.S. na 2011 in dezelfde lijn blijven

doorbewegen dat gaat het feitelijk om een verschil tussen € 150 en € 100 miljoen, nl. 1/3^e deel minder. De gebieden zelf hebben die stap inmiddels genomen en beseffen heel goed dat het erop aankomt dat zij moeten presteren, investeren en resultaten moeten laten zien. Hij heeft niet gezegd dat het geld snel moet worden uitgegeven en dat de gebieden bij tekorten meer zullen krijgen. Z.i. is de grote opgave om de doelen te realiseren en de middelen aan te wenden. Mocht de theoretische situatie zich voordoen dat een gebied in 2011 alle middelen heeft aangewend en de doelstellingen op een na heeft bereikt, dan verwacht hij dat P.S. daarvoor wel een oplossing zullen weten te vinden en dat niet aan de rijksschatkist willen overlaten. Voor G.S. zijn de financiën uit het coalitieakkoord een gegeven en P.S. besluiten bij de 1^e begrotingswijzigingen 2008 in december of deze middelen al dan niet beschikbaar moeten worden gesteld.

Inderdaad zijn er gebieden die meer gepresteerd hebben en zijn er die minder gepresteerd hebben. Opvallend is het dat de gebieden in zes maanden in staat zijn geweest om zich te organiseren en te gaan samenwerken. De provincie moet er alles aan doen om de gebieden de gelegenheid te geven om daadwerkelijk aan de gang te gaan. Hij onderkent dat het ene gebied verder is dan het andere gebied. Hij ziet ook dat het gebied de Kromme Rijn in beweging is gekomen en hij stelt het op prijs dat de mensen in het gebied met goede plannen en ideeën komen. Spreker was aanwezig bij de oprichting van de Utrechtse Waarden, waar nog geen begin was van een gebiedsvisie. Ook daar is het gebied volop aan de gang. Hij heeft er alle vertrouwen in dat de gebieden er wel uit zullen komen.

Moeite heeft hij met de prioriteringsdiscussie. Vanavond staat feitelijk module 1 niet ter discussie. De discussie gaat juist over module 2. De provincie is aan de lat voor wat betreft de bestuursovereenkomst met ILG. Module 2 bevat projecten die de gebieden van groot belang achten. De gebieden accepteren inmiddels dat er minder geld beschikbaar is. De doelen van Provinciale Staten zijn al meegegeven aan de gebieden en op basis daarvan zijn er gebiedsprogramma's ontwikkeld. Het is de vraag of een betrouwbare overheid het kan maken om alsnog een discussie aan te gaan over de vraag of die doelen tegen het licht moeten worden gehouden. Gebieden hebben inmiddels projecten klaar liggen. Na indiening bij de provincie kunnen ze daarvoor een budget krijgen. Het zou onjuist zijn wanneer de provincie ook een rangorde in de uitvoering van de projecten in de gebieden zou gaan vaststellen. De gebieden weten dat zelf het best. Het is niet zorgvuldig om een prioriteringsdiscussie aan te gaan nadat al met de gebieden is gesproken. Hij zegt toe dat hij ten behoeve van deze commissie schriftelijk zal aangegeven met welke prioriteiten en doelen de gebieden op pad zijn gestuurd, zo mogelijk nog voorafgaand aan de komende statenvergadering.

Echter, het zou richting gebieden een volstrekt verkeerd signaal zijn om daar weer in te gaan sturen. Duidelijk is dat de heer Krol recht wil doen aan de positie van P.S. voor wat betreft de vaststelling van de financiële middelen en de controle van G.S. Hij deelt de benadering van de VVD dat P.S. bij achterblijvende resultaten G.S. dienen aan te spreken terwijl G.S. de gebieden op resultaten dienen aan te spreken. Daartoe zullen P.S. voldoende informatie moeten ontvangen. Nogmaals benadrukt hij dat hoe dan ook voorkomen moet worden dat er vertraging voor de gebieden gaat ontstaan.

D66 verwees naar het dashboard model zoals bij Agenda 2010 gebruikelijk was. Dat lijkt hem een goed voorstel. Schriftelijk antwoord zal hij geven op de vragen over de sociaal economische vitaliteit van het platteland alsmede de proceskosten. In dat kader meldt hij wel dat in het kaderdocument is afgesproken dat proceskosten niet meer dan 10 tot 15% van het gehele traject mogen bedragen. Bij de SVGV gaat het om een totale omzet van €195 miljoen. 7% proceskosten is aanmerkelijk minder dan 10% en dat voldoet aan de gemaakte procesafspraken.

De VVD wil vooral graag weten waar de proceskosten in het document zijn terug te vinden. Naar aanleiding van opmerkingen van de PvdA, laat de heer Krol weten dat het niet om een kaasschaafmethode gaat. De gebieden weten waar ze aan toe zijn, hebben hun prioriteiten ingediend en kunnen hiermee uit de voeten mits de provincie ze die kans geeft. Voor wat betreft de inzet van de gedeputeerde in het IPO laat de heer Krol weten dat er € 3 miljoen op het ILG bezuinigd zal

worden. Het IPO heeft met de minister afgesproken dat zij alles op alles zal zetten om die problematiek te verzachten. De gedachterichting is dat intensiveringsgelden voor het landelijk gebied in de tijd naar voren worden gehaald waarmee deze bezuiniging ongedaan kan worden gemaakt. Cofinanciering van gemeenten werkt alleen maar wanneer dat een concreet project betreft. Met de gemeente Amersfoort wordt een raamafpraak over drie projecten gemaakt, w.o. de Heiligenbergerbeek. De afspraak is dat daarvoor middelen beschikbaar worden gesteld hoewel de provincie eerder heeft besloten de discussie over de Heiligenbergerbeek binnen de rode contour van de stad Amersfoort trekken. Daardoor valt de Heiligenbergerbeek planologisch gezien in feite buiten de discussie van de provinciale overheid.

De voorzitter rondt de discussie over dit punt af.

10. Stand van zaken Vliegbasis Soesterberg/Hart van de Heuvelrug (+ antwoorden vragen dhr. Balemans)

Besloten wordt dit agendapunt te verschuiven naar de volgende commissievergadering.

Op voorstel van de heer Ruijs wordt, mede naar aanleiding van een opmerking van de heer Duquesnoy, besloten dat de commissie een notitie zal ontvangen over de afwikkeling van het statenbesluit van september 2006 en de toezeggingen die in dat kader zijn gedaan.

11. Statenvoorstel Waarborg Continuering Programmabureau Hart van de Heuvelrug

Mevrouw Dik dankt de VVD voor de schriftelijke vragen waardoor meer duidelijkheid is verkregen in de financiën.

De heer Balemans constateert uit de antwoorden op zijn vragen dat het toch veelal om proceskosten gaat. Zijn fractie zal dat kritisch blijven volgen.

Gevraagd wordt om een extra budget als gevolg van de herstart. Het is hem niet duidelijk of dat extra budget noodzakelijk is voor de periode t/m 2010 of gaat het om de jaren 2007 en 2008? Hij veronderstelt dat met dit extra budget G.S. tot 2010 niet meer terugkomen met een verzoek om extra geld.

De heer Ruijs vraagt welke afspraken er zijn gemaakt over de verdeling van gelden. Betaalt de provincie als enige of zijn er meer partijen die betalen?

Mevrouw Verkleij verwijst naar de laatste pagina waar wordt vermeld dat het bedrag via een bijdrage uit de grondexploitatie teruggestort kan worden in de Reserve Structuurfonds. Wanneer het advies van het Internationaal Panel ten aanzien van het groene park wordt overgenomen, is het de vraag of het nog wel reëel is dat de bijdrage uit de grondexploitatie gaat komen.

Mevrouw Beukema constateert dat er een hoog bedrag (ca. een half miljoen euro) voor de personele kosten gereserveerd wordt, terwijl die kosten uitsluitend betrekking hebben op het jaar 2008. Haar fractie vraagt om een verklaring van de kosten; op hoeveel fte's heeft dit betrekking?

De heer Weijers laat weten dat D66 moeite heeft met artikel 2 van het voorstel. Zijn fractie staat op het standpunt dat de ruimtelijke ordening niet bedoeld is om geld te verdienen. Rood voor groen is niet het favoriete principe van zijn fractie. Om nu al te stellen dat de € 760.000,- via de grondexploitatie moet worden terugverdiend, vindt zijn fractie niet noodzakelijk. Die kosten kunnen betaald worden uit de Reserve Structuurfonds.

De heer Duquesnoy verwijst naar de toelichting. Destijds heeft hij in het kader van het plan van aanpak vliegbasis Soesterberg vernomen dat de tekening een jaar werd uitgesteld. Hij vroeg naar de

effecten daarvan en toen liet de gedeputeerde weten dat er veel meer tijd was om een goed plan te maken, echter, niet werd gezegd dat er nog een extra bedrag van € 760.000,- nodig is als gevolg van de vertraging. Vragen heeft zijn fractie over de noodzaak van dit bedrag. Het argument ten aanzien van het kweken van meer draagvlak vindt hij een slordigheid. Dit element had direct al in de eerste begroting meegenomen moeten worden.

De heer Krol licht toe dat bij het ontstaan van de Agenda 2010 niet werd voorzien dat het over de vliegbasis Soesterberg zou gaan. De meerkosten hebben niet alleen betrekking op de herstart. De verklaring is vooral dat er veel meer wordt gedaan dan destijds begroot. Het ruimtelijk plan moet worden opgesteld. Er is een enorme complexe opgave bijgekomen die door het programmabureau moet worden afgehandeld. Het is juist dat dit bedrag tot 2010 zeer waarschijnlijk voldoende zal zijn. Wanneer men dan nog bezig zou zijn, dan zal in 2010 opnieuw het gesprek met P.S. moeten worden aangegaan. Hij zou het verstandig vinden om de uitgangspunten voor het ruimtelijk plan nog eens ter discussie te stellen. Daarna komt de vraag aan de orde in hoeverre er terugverdienmogelijkheden zijn. Ook daarover moet worden nagedacht. Hij stelt voor daarover in een komende commissievergadering van gedachten te wisselen.

De voorzitter zegt toe dat dit punt zal worden toegevoegd aan de agenda van 19 november.

De heer Krol vervolgt dat het bedrag van € 760.000,- niet alleen betrekking heeft op personele kosten. In de toelichting komt naar voren dat het overgrote deel van de extra kosten bestemd is voor het ruimtelijk plan.

Mevrouw Beukema heeft berekend dat de personele kosten in ieder geval € 430.000,- bedragen.

De voorzitter rondt de discussie af. Gelet op het voorbehoud van de SP, wordt dit stuk niet als sterstuk aan de staten gepresenteerd.

12. Statenvoorstel instelling ad hoc commissie nieuwe WRO

De voorzitter zegt toe dat mevrouw Verkleij van de PvdD aan deze commissie zal worden toegevoegd.

De heer Duquesnoy vraagt naar het nut van deze ad hoc commissie, immers, de kaderstelling hoort thuis in deze volledige commissie en niet in een ad hoc commissie.

De voorzitter antwoordt dat het onderwerp dusdanig uitgebreid is, dat er in overleg met de woordvoerders voor gekozen is dit apart te behandelen. Uiteraard vindt de finale discussie in de staten plaats.

De heer Duquesnoy laat weten dat ook zijn fractie aan de ad hoc commissie zal deelnemen.

De heer Ruijs vraagt of de ad hoc commissie aan de statencommissie RGW rapporteert. Dit wordt door de voorzitter bevestigd.

Al eerder heeft de heer Ruijs gesproken over de rol van het woordvoerdersoverleg in relatie tot deze vergadering. Hij kan zich erin vinden dat de heer Van Lunteren voorzitter is van de commissie en van het woordvoerdersoverleg. Wel vraagt hij de rapportage vanuit de ad hoc commissie over te laten aan een andere woordvoerder.

Het CDA zal alsnog doorgeven wie er namens het CDA zitting zal nemen in de ad hoc commissie.

De voorzitter constateert dat dit voorstel als een sterstuk aan de staten zal worden gepresenteerd, met de toevoeging dat mevrouw Verkleij van de PvdA deelneemt aan de commissie en dat het CDA binnenkort kenbaar zal maken wie het CDA in de ad hoc commissie zal vertegenwoordigen.

Tijdens de rapportage vanuit de ad hoc commissie, zal de vergadering van de commissie RGW door de plaatsvervangend voorzitter worden voorgezeten.

13. Definitieve Ontwikkelingsvisie NV Utrecht en ter kennisname stukken NV Utrecht uit de statencommissie RGW 10 september 2007 (met uitnodiging van de statencommissies MME en WMC)

Besloten wordt dit agendapunt te verschuiven naar de volgende commissievergadering.

TER KENNISNEMING

14. Agenda Vitaal Platteland vastgestelde Uitvoeringsprogramma's 2007

15. Procedure aanwijzing zeer kwetsbare gebieden op basis van de Wet ammoniak en veehouderij (Wav)

De PvdD en GroenLinks zullen hierover schriftelijke vragen indienen.

Mevrouw De Graaff verzoekt de kaart toe te voegen; deze ontbreekt.

16. Voortgangsrapportage IV strategische uitvoeringsprojecten MAP-streekplan (januari-juli 2007)

De PvdD zal hier schriftelijk op terugkomen. .

Mevrouw Dik verzoekt deze rapportage in kleurenprint aan te leveren. De kleuren zijn bij het kopiëren verloren gegaan.

17. Sluiting

Niets meer aan de orde zijnde, sluit de voorzitter de vergadering.